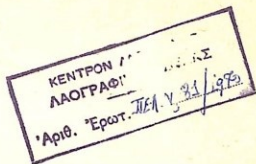

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-12-69/15-10-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Βαλμυή*...
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Αἰμαθίας*
Νομοῦ *Αἰθιόνας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεωργακό-*
Παυλοῦ Κ. Γιωάννη ἐπάγγελμα *Βιολόγος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Λαβύδος*... *Αἰθίου*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *6*... *μήνας*..
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεωργίου Σταν. Που-*
λάδωρος.....
ἡλικία *101*... γραμματικαὶ γνώσεις *ἀγράμματος*...
..... τόπος καταγωγῆς *Βαλμυή*
η Θεόδωρος Ρωμανός, *79*, *ἀγράμ-*
ματος, *κόποι καταγωγῆς Βαλμυή*.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖα ἀγροτικὰ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Αἱ γόνιμοι διὰ σπορὰν καὶ αἱ*
ἄγονοι καὶ περὶ δειὰ διὰ βοσκήν ποιμνίων.
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Αἱ γόνιμοι δὲν ἐνηλλάσσοντο ὅλαι καὶ ἔχοντες ἀλλὰ αἱ*
μικαὶ ἐνηλλάσσον καὶ εἰς τὰς ἐποχὰς ἐξοικιστοῦ καὶ ἐξοικιστοῦ
2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. *Εἰς τοὺς*
χωρικοὺς... *Ἡ πλειοψηφία εἰς γόνιμοις*... *εἰς ἕνα τῶν γεωργικῶν*
μονῶν
3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Ὀχι*... *τὰ τέκνα*, *δὲν διανεμομένηται παρ-*
αὐτῶν... *ἐκ βασιλείας*... *εἰς αὐτὰ μερίδιον*...

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .. κατά 80% ασχολούνται
ἐν ἀμφοτέραις.....

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; .. Ναί.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μέ ὁλόκληρον τήν οἶκον ἐνειάν των ; Εἰς τὰ κατὰ

μέσα ἐνὸς ταύρων γαιοκτημόνων εἰργάζοντο
μερικὴ ὁμογενεῖς μέγιστα καὶ ἄτακτα.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.) γαιοκτήται Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...
οἱ καὶ τῶν ἄλλων κατοίκων.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) Ἐπαφιν δὲ

ἀπὸ τῶν παραμυθῶν καὶ εἰς τὴν γαιοκτησίαν
4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Ἐχρη-
σιμοποιοῦντο καὶ οἱ ἄλλοι ἐργάται διὰ τὸ θέρισμα,
ἀνεξαρτήτως φύλου ἡμερομίσθια εἰς χρήμα 3-4 δραχμ.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; οἱ καὶ οἱ ἄλλοι ἐργάται
ἐπὶ τῶν οἰκῶν τοῦ ἡμετέρου ἀπὸ δασφάρων καὶ ἐν
τῇ ἐλλάδι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .. Εἰ καὶ Βαλκανικῶς.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς,
εἰς τὴν γαιοκτησίαν.....

✓ 81
21

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μέ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

με.έ. ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων, δημιῶν, ὄνων, ἱππων) καὶ μέ τὸ κάλυψο. κλπ. καλαμῖας κατὰ τὸν μῆνα Αὐγούστου.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... το. 1928. Ρερ/που.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Από το. 1940. το. σιδηροῦν ἄροτρον Αἰωνιοσπύ. μηχανή. από το. 1956. καὶ μηχανή. δεσ/ματος τῶν ἀχύρων από το. 1960.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖας κατεσκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐχρησιμοποιεῖται μόνον εἰς ἄροτρα.

Ἡ προμήθεια αὐτοῦ ἐγένετο ἀπὸ σιδηροναγείο κλπ. Ακρότα. (τοῦτο ἦν ἐξ. γεωγραφίαν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χ. φρά. 1.	4. φ. φρά.	7. πρόμα	10.
2. χ. φροδό	5. βάθος	8. ἐντ.	
3. Σηδου	6. γάντζος	9.	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Τὸ τρακτέρ ἐν χρήσει.
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ. Δὲν χρησιμοποιεῖται. εἶται διδ' ὄρουμα.

Σιγαρών άποτροι

1 χροιά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

χρόνια

ΑΘΗΝΩΝ

πρόβα

1954

Σημειώ

72

8

αλεπομάδα

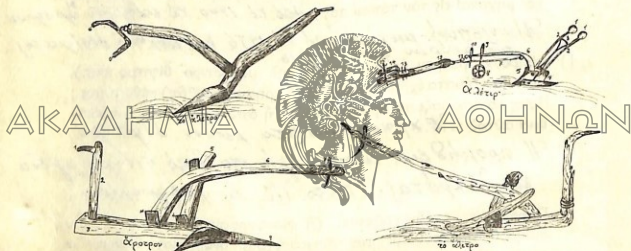
5v6.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δὲν χρησιμοποιεῖται*

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ... *Χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τ.δ. 1956*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Μόνον. καν. οἱ γεωργοί...*
Ὀρειν. δὲν ὑπόκειται νὰ κόψ. καὶ δὲν μόνον καν,
κό. ἀρροτρε. ἀπὸ. ἐν. αὐτ. καὶ... κατεσκευάζε...
ἰδιόχειρα... καὶ... ἐπιδιόλγει τὰυτα...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἄνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο... τὸ... ὕνι... δι' ὅλα τὰ εἶδη καὶ χωρα-
φιδῶν.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ἡμεῖς εἰς φειδῇ.

Στὸ μέγεθος καὶ ἐκτετακτικὴν ἀντοχὴν ἦτο χονδρὸν καὶ

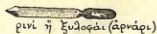
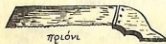
- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

ἦτο κατασκευασμένη ἐκ ξύλου καὶ
ἐκ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

σκεπάρνι, ἀρίδα, στενοσκέπαρνο,
ομίλα, ξυλοφάι, πριόνι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΛΟΓΗΤΩΝ

επιδρ

κεφαλ

6η/71.

2

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2^η ΤΙΔ

← Προμύτης
1

εχvι

1 - προμύτης.

2 - αὐτίδα

Συλ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

1
αὐτίδα

2
σηίτε

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο βόες.....*
Ἀπὸ τὸ 1940 χρησιμοποιοῦνται γῆποι ἢ ἡμίονοι.
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν ; *βόες 2, ἵπποι 2 καὶ οὐδέποτε 1.*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Διὰ τὰ βόδια ἀπαραίτητος, διὰ τὰ ἄλλα ζῶα οὐχί*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

Ἦτο ὄργω. Ἐν τῷ ἀντικείμεν. ὁρίσθη, καὶ ἐκείνη διαφοράν, ὅτι τὰ πιζεῦλια ἐπὶ ἐκείνῳ δε μόνον ἀπὸ τῶν... ἑνα μέρους... ἐπὶ τῶν...

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

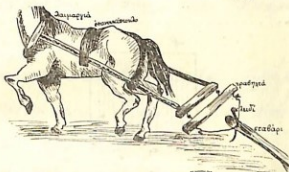
Εἰς τὴν φωτογραφίαν

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Οὐκ ἔστιν. ὁ ξύλινος, ὁ ἐκαστοῦ τοποθετεῖται καὶ... ἐν... τῷ... λέγεται... νούτι.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Ἀπὸ πέντε καὶ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου.*
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

με δὲ αὐτὴν
μετὰ τὴν
μετὰ τὴν
μετὰ τὴν

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας

ὁργωνε ἄνδρας, δὲ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν ἐν τῷ σιδηροῦν ἄροτρον ἐγένετο ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ξύλινον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Τὰ ζευγμένα βοδια κατευθύνονται ἐν τῷ ὄργω μετὰ τὰ βοϊδοσχοινία. Ἡ δὲ ἡδὴν δεθὴν ἐν τα κέρατά των, τὰ ζευγμένα ἄλογα κατευθύνονται μετὰ καπισχοινοῦ.

Ζυγός δια τὰ
ἐλογα ἤμουλάρια.

ζωστῆραι

Ζυγός σιγεία

Πιπενί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ζεῦλα

Β) 1) Ζευγάρωμα τῶν βοδιῶν ἐν τῷ εὐλίτῳ ἄροτρον
 Δέσμο βοῖδοσχοτίων ἐν τῷ κέρατι τῶν
 βοδιῶν. Ζυγὸς ἐπὶ τῷ ἐν τῷ στήθει αὐτῶν.
 Βορθιασμα τῶν γενιῶν καὶ τοποθέτησις
 πιγερῶν. Δέσμο τῶν νοτί ἐν τῷ μιστῷ
 καὶ πέρασμα ἐν αὐτῷ καὶ πρόβατος μετ'
 τῶν προβά.

Ζευγάρωμα ἀλόφον ἐν τῷ εὐλίτῳ ἄροτρον
 λαμαριῆς πρὸς τῷ λαίμῳ τῶν ζώων.

Δυνάσει τῶν ζώων ἀπὸ τοῦ λαίμῳ ἐν τῷ
 ἑα σχοινί μὴ τῶν εὐστῶν. Γάντζωμα
 γεμάται (σχοινία ἢ ἀλυσίδες) ἀπὸ τοῦ
 λαμαριῆς καὶ ἐν τῷ κατόντζῳ. Ζυγὸς ἐπὶ τῷ
 ἀπὸ τοῦ στήθους τῶν ζώων. Πέρασμα τῶν
 γυνάκων ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν πόσων τῶν ζώων
 καὶ δέσμο αὐτῶν ἐν τῷ μιστῷ. Πέρασμα πρὸ-
 βρατος ἀπὸ τοῦ στήθους τῶν ζώων.

Σήμερα ὁ μιστὸς δὲν χρησιμοποιεῖται καὶ
 οἱ γυνάκες δένονται ἀπὸ τῶν γένεων.

Β) 2) Τὸ ζευγάρωμα τῶν βοδιῶν ἢ τῶν ἀλό-
φον ἐν τῷ στήθει ἄροτρον γίνεται ἐν

καὶ ἐκ τῶν ἑλπίων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

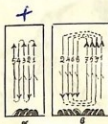

ΑΘΗΝΩΝ

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

... Ἐξινύ. ταν... ἔλκω... ἐκ... κατωτέρω... ε.χ. ε...
... διὰ γραμμὰς (α)... ..

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωμάτων σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίαις, ντάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.);

... Ἡ... σπορά καὶ τὸ ὄργωμα... τοῦ ἀγροῦ
... ἐγίνετο... (καὶ γίνεται... ἀκόμη)... εἰς λωρίδας
... (σπορίαις)...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; ...
... (σποριάς) ἐχωρίζετο με αὐλακιάν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ...
... ὁδοὶ... εἰχον... γῶνα... ἐπὶ... εἰς...
... καὶ... ἐκ... δημητριακῶν... μετὰ... ἐξινύ... ἢ...
... σκαπάνην...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωμάτων (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ...
... εἰ... τὰ... φ.τ.ε.α... γ.α...
... εἰ... τὰ... ρ.α.χ.ε.α... ἐκ... κ.α.ν... τὰ... ἀν.τ.ε...
... οὐνο...

ἢ ἄλλων. . . *Εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἶπεν, ἀδελφοί. . . καὶ*

slav.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Πρό. τῆς. σπορᾶς. τῶν. δημοτριακῶν*
. ἕνα. ὄργωμα. . καὶ. μέγαλον. . Πρό. τῆς. σπορᾶς. ἐπὶ ἀρα-
. βασάταν. δύο. ὄργματα. τὸ. αὐτὸ. (ὄργμα) τὸν
. μέγαλον. καὶ. τὸ. δεύτερον. (διβόλισμα) τὸ. μέγαλον.
Πρό. τῆς. σπορᾶς. εἶκον ἢ τρεῖς. καὶ. ἕνα. ὄργμα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Προβ. ἀπὸ τῶ φεγγαροῦ καὶ ἐκπενταχθῆν. ἔλασαν
ἐνα ἄρματα καὶ ἄνθρωποι, καὶ τὸ φεγγαροῦ ἐκπεντα-
χθῆν καὶ ἐκπενταχθῆν καὶ τὰ ἐκπενταχθῆν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἐτη δέον τὰ ἀφειθῇ ἀσπαρτον τὰ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάψουσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...
4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν;

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; μετὰ τὸ δισάκι μετεφε-
ρεται ὁ σπόρος ἐκ τοῦ χωμαθροῦ κατὰ τὴν σποράν. Ἄλλοι
εἰπαν σὺν ᾧ κροκαί καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐλάμβανον

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερὰ (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χῶ-

Εὐ τοῦ ἄνθρωπου καὶ τὸ ἐρχεσθαι εἰς ἕδραν. Ἄλλοι,
ὅμως, ἔβαλον τοὺς ἀνδρ. ἐν ἑνὶ σακελί
(ἐνδύσει) καὶ ἀν' αὐτὸ τὸ ἐλθόμενον κατὰ ἔρχεσθαι
εἰς ἕδραν.

8) 4) Διδ' ἐπὶ καλλιόχῃαν καὶ οἶον ἐρίοντο
δύο ὄρμηματα: ὄρμημα καὶ μάρτιον καὶ
καμάτῃα ἐν ὀδινόπυρρο. Σήμερον γίνεσθαι
μὲν οὐκ ἔστι.

Διδ' ἐν ὅτῳ, ῥόβη καὶ θράσην ἕνα ὄρμη-
μα.

Διδ' ἐν ἀραβόσιον τρία ὄρμηματα: ὄρμη-
μα καὶ μάρτιον, διβόλημα καὶ μάϊον καὶ
κάμῃα καὶ ἴσο μῆτα.

Διδ' ἐν φασόλῃα δύο ὄρμηματα: ὄρμημα καὶ
μάρτιον καὶ καμάτῃα ἐν ὀδινόπυρρο.

Τὰ ρεβόδια ἐσπείροντο μέσα ἐν τῷ ἔργῳ
ἐν ἀραβόσιον.

Διδ' ἐν ἔργῳ φασόλῃα δύο ὄρμηματα.
ὄρμημα καὶ μάρτιον καὶ κάμῃα καὶ
μάϊον.

Διδ' ἐν ποτιστικῇ φασόλῃα τρία ὄρμη-
ματα: ὄρμημα καὶ μάρτιον, διβόλημα
καὶ Ἀπρίλιο καὶ κάμῃα καὶ μάϊον.

Διδ' ἐν κηπευτικῇ καὶ ψυχραντῇ δύο ὄρμη-
ματα.

(Εἰ τὰ ἔργα ποτα πὸν ἀνεύρομεν δὴ
καὶ ἀνυψώσῃ καλλιγραφίᾳ συμπεριλαμ-
βώσῃ καὶ αὐτὸ πὸν ἐπλευροῦν (ἢ μίε-
ται) κατὰ τὴν σκοπὴν ἢ φέρεται τῶν
δυσκόπων εἶδαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; *Μ.Ε. καὶ Σάλη...*

Ἄλλοι εἶναι ἕνα, σίδερο, καταλήξαν ἐν αἰχμῇ καὶ ἔχει τοποθετηθῇ... ἐν τῷ ἐν ἑνὶ βουκέντρῳ καὶ βουκέντρῳ ἢ τῷ καμίζι κατ'...

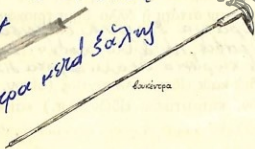
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Ἐργάζονται ἀπὸ τοῦ σκαλίσματος...*

Ἄλλοι τὸ 1945 γίνονται μὲ καὶ σβάρνα...

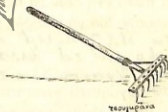
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

Τὸ σκάψιμο καὶ μερῶν τοῦ ἀγροῦ καὶ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ γίνονται μὲ καὶ κασμά, ἐν τῇ στενῇ ἢ τῷ εὐρέει.

Σάλη +
↓
Βουκέντρα κατὰ Σάλη

βουκέντρα

τσουμπάνα

δ βολισμός ἢ σκάψιμο

σβάρνα εὐτερεῖα

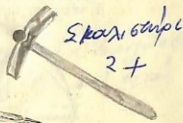
γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

α. καμάι. (ε.χ. η. μ. α. 1)

Η. α. ξ. η. α. (ἐξ. τὴν φωτογραφίαν). Η. β. ε. ν. η. (ἐξ. φωτογραφίαν)

Τό. β. κα. λ. ι. σ. α. η. ρ. α. (ε.χ. η. μ. α. 2)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Τά. μέ. λ. η. τ. η. ὀ. κο. γ. εν. εἰ. α. κα. λ. οῦ. ν. τ. α. -
δ. ε. ι. καὶ ἡ ἐργασία τὴν σκαλίεμα

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Τά. πρα. σ. τι. α. χω. ρ. α. φ. ι. α.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Διὰ. ρ. β. η. α. β. ἱ. μ. ο. δ. α. -
ν. α. .. τ. α. .. φ. τ. εν. α. .. χω. ρ. α. φ. ι. α. .. Διὰ. τρι. φύ. λ. λ. ι. τ. α. -
πο. τι. σ. τι. α. καὶ πα. ρ. α. ι. α.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ, πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. Τά. χω. ρ. α. φ. ι. ε. χ. ρ. ι. ε. τ. ο. .. δ. ε. β. ρ. α. μ. ι. α. καὶ ...
κα. τ. ο. ρ. ο. ν. ἐ. ρ. υ. τ. εν. ο. ν. τ. ο. .. οἱ. πα. κ. α. τ. ε. ι. α. .. δ. ε. .. γ. α. ν. θ. ε. ι. α. ..

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ..ἐθερίζοντο...
 μέ δρεπάνι; ..ὁμοίως καὶ σήμερον...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

..ἐθερίζαν... μέ δρεπάνι... ἄλλο ἦτο... εἰ...
 ..τό... ὀδοντωτό... 1... τὸ ἦτο...
 ..καὶ σήμερον... ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Ἐθερίζοντο μέ δρέπανα. Ἀπὸ τὸ 1930 καὶ ἐντεύθεν θερίζονται μέ κόσσα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ἦ...
 τὸ δρεπανιοῦ... ὀδοντωτὴ... κόσσας...
 εἶναι ὁμαλὴ.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ...
 πάνι... σιδηροῦς... ἐλέγετο "χ. τ. ἐν κ." καὶ
 ἢ... χειρολαβὴ... ἐλέγετο...
 ... σκελετοῦ ἐλέγετο "κόσσα" καὶ τὸ ξύλο
 "κοσσόξυλο"

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Τὸ δρεπάνι... τὸ κατεσκεύαζον οἱ γένοιτο (σιδηρονοχοί) τὴν ἐδόσα, καὶ προμηθεύονται οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τὰ σιδηρονομεία, τὸ δὲ κοσόειλο τὸ κατασκευάζουν μίλοι.

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

Θερίετο μετὰ τὰς χειρας... δηλ. δι' ἐκριζώσεως. ἐχύνετο... ἐπὶ τὰ ρεβύδια, φακὲς, ράβη, καὶ ἐπὶ τοῦ βίτου τοῦ ἄγνου διὰ σφόδρα.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

Ἐθερίζοντο μετὰ τὸ δρεπάνι... ἐπὶ ἑφάκων... ἄρα μετὰ τὸ... ὑψοῦται...

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

Καλὰ... ἀκαλήμια...

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χειρὲς, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

οἱ... ἴδιοι οἱ θερισταὶ τοποθετοῦν... ἐπὶ τῶν... χερσίδει... (δράγματα)... ἐπὶ τοῦ... ἐδάφους...

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὲς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους... 8-10... χερσίδει... (δράγματα)... ὁμοῦ... αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν... διασταυρώνονται...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. . *Λέγονται χεροβολιῖς. (8-10 χερὰ:-
δες = μία χεροβολίδα.)*.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Θερίζουν ἄνδρες
καὶ γυναῖκες. Δὲν ἤρχοντο θερίζοντες ἀπὸ ἄλ-
λων τόπων. Ἐπεφάνη γὰρ ἐν ἐφιερόμῳ ἐρχέται
μέσα ἀπὸ τοῦ χωρίου κερικοὶ ἔκαμνον δαμάσκηνα.*

2) Πῶς ἡμεύοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐκκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ πληροφoρίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *ἡμεύοντο μετ' ἡμε-
ρομίσθιον. (μεροκάματο). τοῦτο ἀνέχετο ἐν
3-4 δραχμαῖς καὶ ἦτο μετὰ παροχῆς φαγη-
τοῦ. Σήμερον γὰρ ἡμερομίσθιον δίδεται ἐν
εἶδος καὶ ἀνέχεται ἐν 15 κιλά μετὰ παροχῆς
φαγητοῦ.*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Αἱ γυναῖκες...
ἔφερον ἐν πρῶτῃ χεῖρᾳ τιν. χάντια μέχρι
καὶ ἀγκῶνα, ἐν δευτέρᾳ ἄγκωνα ἀκόλουθα
καὶ δάκτυλα. (ταῦτα ἔφραζον μανίαι τιν.
μέ. διάφρα. ἐφάσματα)... ἐν. τιν. μέσσην.
ἐν δὲ περιεβάλλοντο τίποτε.*

- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *ναί*.

Πότε δὲν ἤρχισον τοῦ θερισμοῦ ἡμέρα τρίτη.

- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *δὲν ἐτραγουδοῦσαν.*

οὔτε τραγουδοῦν σχετικὰ τραγούδια. Σχετικῶς ἔρχον κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ θερισμοῦ τὸ

δίσταχον 'γεννήκαν τὰ γεννήματα καὶ πήραμε τὰ δρεπάνια!

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ἐθιμὸν τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ θερισμοῦ ἀφαιρῶν τὸ μ. μέρος τοῦ ἀθέριστου, τὸ ὅποιον ἐπέχετο γένεα, καὶ νὰ φάνε τὰ πουλάκια τοῦ θεοῦ καὶ γὰρ γούρι. ἢ τὰ γένεα τοῦ κακοῦ ἐρμ!

Ὅταν τελειῶνι δ. θερισμός, δ. μετὰ τὸν θερισμὸν πρᾶτ' οὕδε ὅλα τὰ δρεπάνια ἐν τῇ δεξιᾷ πύρᾳ καὶ ἐσφραγμέναι πρὸς Ἀνατολάν. ἔριπτεν ταῦτα ἀνωθεν τῇ κεφαλῇ τὸν ὀπίσθεν τὸν καὶ ἀπὸ τῆς σελῆς αὐτῆς ἐσήταγεν τὴν εὐχὴν τοῦ θεοῦ.

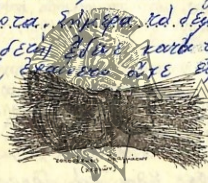
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; 'Αμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸ θερισμα, διὰ νὰ μὴ σκορηθῶνται αὐτὰ χειροβολαί.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.. Τέ. δεμάτ.

ταίρια ἐγίνετο ἀπὸ τῶν δεσῆ., δ. ἀπατῆς. ἡ κοιλιά δὲ τῶν ἐφει-
στάς. ἔτοποθετοῦσε. δ. φ. χερσὶν. δ. φ. μέ. τὰ σπάρτα κ. σπάρτα
τὰ καὶ πρὸς τὰ ἀνω. οἱ δὲ χερσὶν. δ. φ. ἀποτελοῦσαν μὲ τὰ ἔργα
γὰρ δὴλα ἔτοποθετοῦσε. ἄλλη. ἀγκυλὰ. καὶ ἐπάνει. ε'.
αὐτὴ ἄλλη. τέσσαρες. τῶν. ὁποῖον. καὶ σπάρτα. ἐκείτα-
σαν πρὸς τὰ κέντρον. τῶν δεματιῶν. δ. φ. ἐγίνετο. κατόπιν.
εἰ ἔδενε μέ. ἀπὸ τῶν. δ. φ. καὶ δεμάτια. δένονται..
μέ. ὅρμα. ὁ καλὸς δεσῆς. ἔδενε κατὰ τοιοῦτον τρόπον εἰς
δεμάτια. ὡς δὲ δεμάτια. ὡς δὲ ἐπὶ στάχους. καὶ εἰς
δεμάτια. τῶν δεματιῶν. δ. φ. ἐγίνετο. δ. φ. ἐπὶ στάχους. καὶ εἰς
ὄν ἐργάζετον.

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἔτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο. εἰ. εἰς. μέ. ἔργα. καὶ χερσὶν.
φίαν. ἀνω. τέσσαρες. (2 καὶ 2). καὶ 2. ἐπάνει.
εἰ. τὰ. πρῶτα. 1. δεμάτια, 1. πρῶτα. 1. ἀνω. εἰς.
... φέρωνται.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωμήλων ἀπὸ
τοῦ χωράφου ἐγίνετο μὲ τὸ ξινάρι. Ἐνταῦθα ἡ φρονι-
μότεροι καὶ ἐξήγαγον καὶ ἡ κοιλιάδου. Ἄλλοι,
κυρίως γυναικες, δὲ τὰ ἐμάθουν.....*

1) Έσυνθήετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκον); Εἰς ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φιλαβία αὐτοῦ. *Εἰς οὐκ οἶδετε ἢ διατροφή καὶ φέρων με σανόν, τριφύλλι, βίκον)....*

Τὸ πρῶτον... ἐδεδίχθη... ἐν ἀντιφρον... ἀπὸ τῶν
γορῶν τῶν Ἀφρῶν... καὶ κατόπιν... ἀπὸ τῶν... ἔλθοιεν
σφίγαντες καὶ τοὺς πεντε (5). Ἡ κοσμοκαταστροφή... ἀπὸ τῶν
3) ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐνασπισμο-

— 17 —

φωτογραφίας) μετα τὸ... περιεχόμενον...
 εὐαὶ ἢ τὸ τοῖς ἄλλοις μερικῶς ἴσως... (8. συνάγει)... διδ. ν.δ.
 ξηρανθῶν. κατέβη... συνεκεντρώοντο... ἐν... καὶ ἐξέτε-
 νο ἐν δεικνύοντάς με σπάρτα ἢ σῖτον. Ἀπὸ τοῦ 1930 τὸ δέντρο
 (μυρτιάδα) δύνει καὶ μετ' ἐκείνου
 Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δωματίων πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. καὶ.

τὸ δεικνύοντα... καὶ δεικνύοντα... συνεκεντρώ-
 οντα... χωρὶς... ἀπὸ... καὶ μετέφερονται,
 πρῶτον συνάγει... ἐν... ἐν... ἀλῶνι...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οἷον τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δωματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτοὺς;
 Ὑπάρχει καθιερωμένος τρόπος τοποθέτησεως; Θεμῶνισ-
 τὸν... τὰ δωματία... τοποθετοῦνται ἐν...
 κα. πυραμίδος...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; Ἐξήνεια... σπῆρξαν.
 ἀνέκαθεν... ἐν τῷ... τόπον... καὶ... πυρρῶν.
 τῶν καρπῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα... ἐξήνεια... μόνον...
 ἐν τῷ... ἀλῶνι... τὰ... πυρρῶν... βορρῶν...
 καὶ ἐκοπύνοντο ἐν τῷ ἄλῶνι ἢ ἐν τῇ αὐλῇ.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποῖαν θέσιν; Τὸ... ἀλῶνι... κατεσκευάζετο... 500...
 600... μέτρα... μακρῶν... καὶ... τοῦ χωρίου...

ον, πρὸς ἀποφυγὴν πυρκαϊῶν καὶ... ἐν... καὶ... με-
 ρο, ὥστε νὰ τὸ πιάνη... 18... ὁ βορρῶν ἢ ὁ
 ματῶν διὰ τὴν βορρῶν.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *τὰ ἐλκύνει ἀνί-*

*κει ἐν μίαν. οἰ. κο. γένειαν. ἑλληνικ. ἀνί. κ. ἐν. περισσοτέρας,
δρῶτε ἡ χρῆσις του γίνεται κατὰ πιν συννενοῦ. εἰς καὶ
συναρτῶν. τῶν ἀποστολῶν. τῶν μαθητῶν. τὰ ἀνέκοντα εἰς
περισσοτέρας οἰκογενείας ἐκαλῶντο "ἀντακίαι"*

- 6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἀρχεται*

*ἐκ. 5-10. Νουβίου. καὶ λήγει ἐκ. 20. τοῦ Ἰδίου
μυῦ.*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χωματάλωνο.....*

τὰ ἐχῆμα. τῶν ἑκ. κυκλικῶν. εἰς τὰ μέσον. ἐμνηνύ-

*εκο. ἐν. τῶν. ἐκ. ἐλάφας. δ. ἐκ. γέρ. (εἰς τὸν. μέ. καὶ
ἐκ. τῶν. ἑκ. ἐλάφας.)*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *μαδαριεμῶν. ἀπὸ. τὰ. πῶν. τα. καὶ*

*ἐν. συνεχεία. ἐπάλειψ. διὰ. μείγματα. πη-
λοῦ. ἐκ. ἀποστ. (ἀρχ. καὶ. κόπρου. βοῶν.....*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Γίνεται. ὁρισμένη-*

*πο. τε. ἡμερῶν. καὶ. ὥραν. μετὰ. τὸν. ὁρισμὸν
καὶ. κατὰ. τὸν. παραμονῶν. τῶν. ἐκ. μεταμ. τῶν.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

τὰ δερμάτια λένονται καὶ ἐάν μὲν εἴκαι, αὐτὰ τοποθετοῦνται ὑμειόρδια πρὸς τὸν στήθεσιν, ἐάν τινα ἐλπίδα τοποθετοῦνται ἀπλωτά καὶ σκορπίονται διὰ καὶ καὶ ἄφρον ὅσο τὸ ἀλάνισμα καὶ μὴν κατατρέφεται ἀπὸ τὰ πέταλα τοῦ ἀφρόν
 ἢ σπιννέται χῶμα.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλάνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλάνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ἐλπίδας στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήθερος,
 στρούλουργας, δουκάνη, βοσκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλάνισμα ἐκτελεῖται διὰ τῆς χρησιμοποίησε-

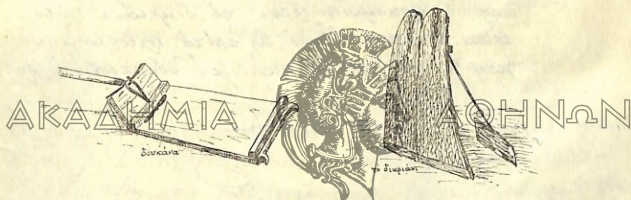
ως... ἵππων... πρὸς τὰς ἐκτελεστέας κατέχουσιν...

εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλάνισμα ὑμειόρδια πρὸς τὸν στήθεσιν, ἐάν τινα ἐλπίδα τοποθετοῦνται ἀπὸ τὰ πέταλα τοῦ ἀφρόν

2,5 μέτρων (καλούμενος στήθερος) πρὸς τὸν στήθεσιν.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλάνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλάνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλάνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

· παρ. εἴται... ἄλλω ν. 1. ο. τι κόν. μιν χάνοντα. διὰ κόν.
· ἄλλωνισμὸν... ἡλυνισμὸν. διὰ κόν. ὁμωπρῶτα.
· καθὺ καὶ αἰ. μετὰ τὸν ποδὸν τῆς θορῆς.
· διὰ κόν. ποδὸν... γινῶν. γινῶμεν καὶ περ-
· φερόμεν. ἐπὶ τῶν σφαλμάτων...

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *ο. ἀλωνισμός*

*ἀρχίζει περί τὴν 9^{ην} ὥραν, δίδει πρωί: - πρωί: δέν...
γίνονται οἱ στάχεις, οὔτε κόπτεται. ἢ καλαμιά, δίδει
εἶναι λειωμένη ἀπὸ τὴν ὥρα 10^{ην} καὶ νυκτός...
σταματᾷ τὸ ἀπὸ τὸν κατὰ τὴν 5^{ην} ὥραν
συμφορᾷ... τελειώνει καὶ ἀλωνισμός ἐν μέσῳ ἡμέρας.*

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *χρησιμοποιεῖται τὸ δικούλι τὸν το*

*εἶναι ἐπίμηκες ξύλον, ἐν ἐπὶ τῷ πλεῖστον ἀπὸ
μονριάς ἢ κοτσικιάς με ὀδοντωτὸν ἄκρον.*

ΔΙΧΑΛΙΑ ΔΟΥΚΡΑΝΙΑ ΔΙΚΟΥΛΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

δουκράν ἢ διχάλι

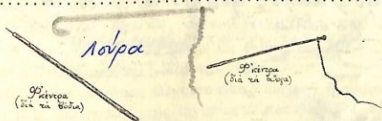
Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; *ν.αι.*

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *ἐχρησι-*

*μοποιούσαν τὴν ράβδον αὐτήν ἀπετερεῖτο ἀπὸ ἑνὸς ξύλου,
μῆκος 1,20 καὶ πᾶσι... ἦσαν μετὰ τὸν ἀντιπαρα... μνηστού
ἐπὶ πᾶσι μέρους ἢ ραχιδία, ἐν τῷ ὅποιον ἔδενον
καὶ τὰ ραχιδία 3 γουρὰ πλεγμαία. τὰ γουρὰ ἦσαν
ἀπὸ δέρμα κατοικωσ.*

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἤλωνίζετο... ἕνα... ἀπλῶμα... καθ' ἡμέραν.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λέγονται... λευώμα.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοὶ ἀλωναρσῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ αἰλογὰ καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμὸν.

ἀλωνιστοὶ (βαλμάδες), οἱ ὅποιοι εἶχαν ἄλογα καὶ ἐπέτελλον ἕνα εἰρηόχοι... τους... (βαλμάδες) τὰ εὐρὴν. ΡΕΔΑΤΑ... ὁ βαλμάς... ἀνέλαμβανεν... τὸν ἀλωνισμὸν... μὲ τὰ ἄλογα καὶ βαλμάς... .

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

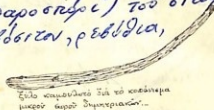
Μάλλον... τὰ στάχυα... πάλιν... ἐδάρεσκον... διασπέρρον (καταροσπέρρον)... ἐκοπάνιζαν... μὲ τὸν κόπανον.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

κόπανος... κατεσκευάζετο ἐκ... ξύλου... πλακῆς ἢ πλατάνου. τὸ μῆκος... 0,70-0,80 μ. τὸ πλάτος... 0,10-0,12 μ. καὶ τὸ πᾶχος... 0,06-0,07 μ. 23 — Ἀπὸ κάτω ἦτο ἐπίπεδος καὶ ἐπάνω κυρτός.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).. *Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐν*

*τῷ ἀλώνι ἢ καὶ ἐν κτήν. αὐλάκι. ἢ χρῆσις τοῦ κοπάνου
ἐγένετο διὰ τοῦ σπέρου (καθαροσπέρου) τοῦ σιταρίου,
διὰ τὴν γαιήν, ἡραβόσιον, ρεβόδια,
τριφύλλι καὶ φασόλια.*

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἀπὸ τοῦ
μέλας... καὶ οἰκογενείας... διὰ δημητριακὰ...
μεγάλων παραγωγῶν... δὲν... ἐγένετο κοπάνι-
σμα... ἀλλὰ... ἐπὶ τῷ...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπάνιζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

Κατὰ τὸ κοπανάκιον μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; κατὰ τὸ θηανάκιον
μέ. κα. γωα. ἔλεγοντο κραγαί, ὤ. : ὅπ-ὅπ-...
γιά-για-γιά... ἀπλα-ἀπλα--- ἐ-ἐ-ἐ--- κ.λ.π.
ἂ τὸ κοπανάκιον δὲν ἔλεγον τίποτα.

25) ποίος το πρώτο βήμα χάρη
Ποίος την έπρωιμηθή (πρόσωπον, συντακτικός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τον τρόπον λειτουργίας αυτής)

λέγονται... λέειμα. Η κρέση του... φέλλμα του
 γίνεται με το... δεικνύει, καρποδοί και
 γυμνασ...

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ὁ. ὁρμακίζω.*

*μετὰ. εὐρὺ. ἔχει. σχῆμα. ἐπὶ. μετὰ. (λαμβάνει).
προσὸς. ὁρμακίζω. ἢ. εὐρὺ. εὐρὺ. ὁ. νοικοκυρὰ. ἢ. φεαγνέει
ἐν. τῷ. λεῦμα. εὐρὺ. εὐ. Δ. πρὸς. Α. καὶ. Β. Ν.
καὶ. ἀμέσως. μετὰ. ὁρμακίζω. ἢ. εὐρὺ. εὐρὺ.*

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχθυογραφῆσατε τοῦτο. *Τὸ. λ. χι. σμα. χ. κ. ε.*

*ταί. μετὰ. τὸ. δικτυόν. καὶ. πρὸς. τὸ. τέλει. μετὰ. τὸ.
ρι. δὴ. δὴ. στέκεται. τὸ. τὸ. λεῦμα. ἐπὶ. τῷ.
εὐ. ἄλλα. ἔργα. καὶ. ὅσον. τὰ. χονδρά.
ἔχει. ἔχει. καὶ. ἔχει. ἀπορρύνει.
καρπὸς. καὶ. φινὴ. ἔχει.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

*λ. χι. α. καὶ. ἄνδρ. καὶ. γυναῖκα. εἰδικός...
λιχνιστής. μετὰ. πηρυμνί. δὴ. χρησιμοποιεῖται.*

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινος τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ;

*λ. ἔρπονται. χονδρά. δὴ. ὁ. καρπὸς. ἀπὸ. τῶν.
χονδρά. δὴ. ἀποχωρίζεται. μετὰ. τὸ. καρπ.
νισμα. ἢ. δεύτερον. ἀλώνισμα. ἐπὶ. εἰς. τὴν.
πολ. λ. α.*

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; ('Εν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο ;

.. Ἀιγυπτίαν... καὶ... χονδράδια... σπ. ἑλκιν. καὶ
.. ξένων... ἑνα... ἄλλο... ἄλλ. καὶ... σταχυρ. δ. μέτ. κα-
.. σταχυρ. δ. καί... καὶ... δ. πατ. π. περιφ. φέρμενον... ἀλατίζει
.. ταῦτα... ..

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .. ὅταν
.. ἑλκινισθῇ... καὶ... 70% καὶ... λευκώματος... καὶ... μνηστια
.. μετ'... δ. διασπ. ἀνεχέσθῃ... καὶ... χονδράδια ἀπὸ
.. καὶ... καρπὸν... συνεχιζομένου καὶ... λιχνίσματος...

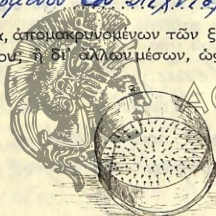
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

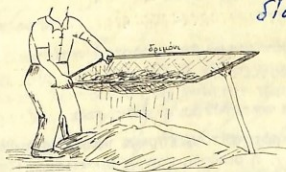
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀριλόγος

δριμόνι

διασπ.

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Τά. αἰτάραι. ἀνδ. καὶ. κόκκοι. κῆν. γροαντεν.
 ἔχρησεν. με. τὸν. ἀρμόλογον. σῆμα. ἡ. α. αἰ.
 " δ. αἰ. ἡ. αἰ. (ἀριστέρι). εἰσάγει. # κυκλική.
 πλ. αἰ. ἔδωκε. ξυλιν. δ. 1. ε. πυθμὸν. εὐρμα.
 τέλει. ἢ... (εὐρματιν.)

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ὅταν. ἐτοιμασθῇ. ὁ. καρπὸς.
 σωρεύεται. με. τὸ. φτυάρι. ἐν. συνεχεῖ. χρόνῳ.
 ἔσται. σταυρὸς. ἐπ' αὐτῷ. με. τὸ. φτυάρι. ἀπὸ.
 δ. πρὸς. Α. καὶ. Β. πρὸς. α. κατόπιν. ἐμπαγνύεται. αἰ.
 καὶ. κορυφῇ. τοῦ. σωροῦ. τὸ. φτυάρι.

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Δ. ἐν... εἶχον. ἀλλὰ. ἔθιμα

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). **κατεβάρη** **εὐ**

χωρητικότητα του εις οκάας, εις κοίλα κλπ., παρασκευάστε οε και ιχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). κατεβάρητο ἡ δέ-
κατη· Δεῦ. μετεβάρητο. ε. καρπὸς. ἐγ. τῆ. ἐπίτε. πρὶν. κατα-
βάρητο. α. δέκατη. ἡ. ἔρχετο. ε. δέκατατη. ἐγ. τῆ. ἀφαιε, ἐπὶ-
τε ἡ μέγεθος τοῦ καρποῦ. με' τενεκέ. περὶ ἀφαιε. χωρη-
τικότητος τοῦ ὕδατος καὶ εἰσπράττει ἡ το' "δέκατον"

- 2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις το άλωνι :
- α) το παπαδιάτικο, 15 δουλεύει είχε 1 ηρόν και 30 δουλειά είχε 2
- β) το αγροφυλακιάτικο, 4 δουλεύει το 1 ηρόν και 7,5 τοί δόλο.

γ) τὸ γυμνάσιο,
δ) τὸ ἐλκωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχθυογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν). *τὰ δημητριακὰ τὰ ἐμμετροῦσα*

α) με... το κορμό, δοχέον... οργάνων... μηχανο-
νών και χειρωνακικών. 22. Ουδέν. β) Μεσο-
νοή, με... το κορμό, 22. χειρωνακικών.
11. Ουδέν.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) ὁ καρπὸς μετέφερετο ἐντὸς οἴκου

καὶ ἀρεθικαὶ ἐκείνη καὶ καὶ οὐκ αὐτὴ (δοχεῖα εἰ-
να... ἐχρηματίζοντο... παραρτήρησιν ἐδόν.

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

Εγ. τόν. Λαχρινά: μέγέφ. έρσο. μέ. τδ. έρ.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Τὸν σπῆρα τὸν ἔπαυσαν καὶ ἐὶ ληξιασμοῦ...

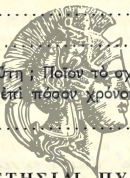
and ἐν καρδίᾳ αὐτῆς ἐκκαθάριζε· πρῶτοι-πρῶτα (ἀφ' αὐτῆς)....

Η διαλογή των σπόρων κατά τον θέρμα με από τους καλύτε-
ρους σπόρους έγιναν κάθε 6-7 χρόνια, όπως θα διαδοσόντο.

6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τόν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

21 x 1

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτή ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσαν χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμε φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δ. ἐν... ὑπάρχει... τοιαύτον... π... ἔθετον...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εἴδη, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

χ) Ανδρέας Κοκοτῆς.

ἡλικία 75

γραμ. γνώσεως: ἀπράγματος.

τόπος καταγωγῆς: Βαλκική.

Χρῆστος Α. Γκανᾶς.

ἡλικία: 70

γραμ. γνώσεως: Γ' Δημοτικῶν

τόπος καταγωγῆς: Βαλκική

Ποσειδώνης Ν Κοκοτῆς

ἡλικία 72

γραμ. γνώσεως: ἀπράγματος

τόπος καταγωγῆς: Βαλκική.

Νικόλαος Μ. Κοκοτῆς

ἡλικία: 70

γραμ. γνώσεως: Δ' Δημοτικῶν

τόπος καταγωγῆς: Βαλκική.

Γάβριελ Γ. Λαμπρόπουλος

ἡλικία: 69

γραμ. γνώσεως: Γ' Ἐκλογαρχεῖον

τόπος καταγωγῆς: Βαλκική.

α') Διευθυντής Α. Οικονομολογίας

Ηλικία : 64

γραμ. γνώσεις : Β' Ελληνικόν

τόπος καταγωγής : Βελγική

β' Βασίλειος Ε. Οικονομολογίας

Ηλικία : 63

γραμ. γνώσεις : Β' Ελληνικόν

τόπος καταγωγής : Βελγική

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

Εργατοί

ΣΤΕΥΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΗ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ι/ΤΑΙΟΝ ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ
Β Α Λ Ι Μ Η Σ
Αριθ. Πρωτ. 95

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 2796

Ελήφθη τη 21-10-70

Διελθούσα
R

Πρὸς

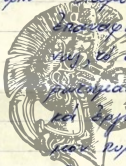
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνι-
κῆς Γραμματικῆς

(διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ
Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσιν
Αἰγιαλείας).

ἐν Ἀθήναις.

Ἐν Βαλιδῇ τῇ 16^ῃ Οὐλαβρίν
1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ
ἐπιστρέφω ὑμῖν, εὐχαρισ-
τῶν, τὸ ἀποσταλθέν ὑμῖν "Ἐ-
ρωτηματολόγιον διὰ γέννη-
καί ἐργασιεῖα καὶ κατ' ἐδι-
κεῖν κυρά", δεόντως συμπε-
πληρωμένον, μετὰ τετραδί-
ον ἐν ᾧ περιγράφεται, λεπτο-
μερώς, ὁ χρονοπλάνος τοῦ
Χωρίου Βαλιδῆς.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: 1 Ἐρωτηματολόγιον
καὶ 2 τετραδίον.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγραφή καὶ γεωγραφικὰ βλά. ἐν Βαλκάν.

(κατεβλήθη προσπάθεια, εἴτε ἡ περιγραφή
καὶ γίνῃ ἐν γλῶσσῃ καὶ τόπον καὶ νά παρα-
τεθῇ ἡ τοπικὴ δρολογία δὴ καὶ διαφόρων γεωγραφικῶν
ἐργασιῶν, ἐπὶ τῷ τῷ ὄνομα τῶν ἐργα-
σιῶν καὶ τῶν σκευῶν, ἐν προσέτι καὶ τῶν διαφόρων
μερῶν ὅς αὐτὸ ἀποτελοῦνται ταῦτα).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γενικά περί τοῦ χωρίου "Βαλινή"!

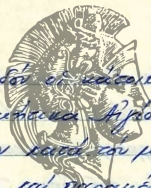
Τό χωρίον Βαλινή εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀργολείᾳ τοῦ Ν. Αἰγίου.

Εἶναι ἓνα γραμμικώτατον χωρίον, κεικμένον εἰς μίαν πλαγίαν τοῦ ὄρους "Καύκαρος", ἐν ἑξομέτρῳ 800-900 μ. Κεῖται Ν. Α. τοῦ Αἰγίου καί ἀπέχει ἀπ' αὐτοῦ 45 χιλιόμετρα. Ἀπό τῆς παραλίας τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἀπέχει 17 χιλιόμετρα. Εὑρίσκεται ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἐδοῦ, ἥτις ὁδηγεῖ ἀπό τῆς παραλίας Ἀκράτας ἐν τῷ ἱστορικῷ χωρίῳ τῆς Πωνάκρης.

Παλαιότερον, ἦτο ἔδρα τοῦ τέλους δήμου Κρατῖδος, ἀριθμοῦσα, τότε, περί τάς 170 οἰκογενεάς καί θρηνη ἔδρα τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀκράτας. Σήμερον, εἶναι ἓνα ἐγκαταλελειμμένον χω-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ρίαν άλλαις σχεδόν οι κατοικοί τον έχουν με-
τοικήσει εις βαλχετίμα Αήρον. Είς την βαλ-
μήν μεταβαίνουν κατά τον μήνα Ιηρλίον
10-15 οικογένειαι και παραμένουν μέχρι τέτε-
τος του μηνός Δεμβρόν.

Κατά την διάρκεια του χειμῶνος οδεί
διαμένει εις βαλμήν. Όσοι άνέρχονται εις τό
χειρόν, την Άνοιξιν, ασχολούνται με την γεωργίαν,
άμπελοφυτείαν και κτηνοτροφίαν. Οι κτηνοτρό-
φοι παραχειμάζουν εις την περιοχή Σιγλίνοκε,
Βυσιμής και Βαλμής Ερητον του χειμῶνος Κράδη.
Οί γεωργοί παραχειμάζουν εις τό βαλχετίμα,
όπου και τό μεγαλύτερον μέρος της περιουσίας
των (άμπελοι, ελαιῦνες και εσπεριδοειδή) και εις

τὸν εἰκοστόν. Ἀπόδεξα δ. τῇ βασιλῇ, ἡμεῖς
 οὐκ ἐπὶ κομποπαιγμῇ ἡρώδης, καλλιερζούντες
 σταυρῶν, ἑλάνας καὶ ἄλλας.

Μέχρι τοῦ παρελθόντος σχολικοῦ ἔτους ἔλει-
 πτόργει 1/8 δόσιον Δημοτικὸν Σχολεῖον με' ἐλάχι-
 στον ἀριθμὸν μαθητῶν.

Τὴν μεγαλυτέραν κίνησιν ἔχει καὶ χωρίον
 ἀπὸ 15 Ἰουνίου μέχρι 20 Ἀγρίνου, ὅτε καὶ ἐπύ-
 α τῇ νερά, καὶ ἐξαιρετικὸν κλίμα, καὶ πελώ-
 ρια πλάκάνια καὶ ἡ υὸσταθλα τοῦ τόπου
 γεννήσκει, προσελκύων πολλὰς θαλασσῆς
 κατοίκους του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ γεωργικὸς βίος ἐν τῇ βασι-
μῇ κατὰ τὸ παρελθόν ἕως ἡμερῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α' Α' ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Στὴν περιοχὴν Λιδοπέτρα, Κορινθί, Κολοσσάρα, Βύθια, Τσαϊβάνας, Ἄγιοι Γεώργιοι, Γερακί, Σιγινιάδες, Ἀμοκύες, Γιανοβίτσει, Παναγιή, Πέρα μεριά, Παλιάμερα, Στουνάκια, Γούματα, Σπανοῦ Βρύση, Καρνάρι, Γούρι, Μίτσα, καὶ Τσουκίδα εἶχον τὰ χωράφια τους. Ἀπ' αὐτὰ, τὰ γόνυμα προ-
ωρίσαν γὰρ σπαρτὶ διάφορον Δημητριακῶν, κηπευτικῶν καὶ ὀσπρίων καὶ τὰ ἄγρια καὶ πε-
τρῶδη γὰρ τῇ βοσκῇ τῶν ζωντανῶν (ποίμνια καὶ ἄλλα γῆα). Ἀλλὰ καὶ, τὰ γόνυμα χωράφια δὲν τὰ ἔσπερναν εἰς κάθε χρόνο. Ἐσπερναν καὶ μισὰ καὶ τὰ ἄλλα μισὰ τὰ ἄγρια, καὶ

ἀναπαύσων καὶ νὰ δώσῃ τὰ χερσὰ τῶν.
Τὸν ἄλλο χρόνο ἐκάναν τὸ ἀντίθετο.

- 2) Τὰ χερσὰ ἦσαν τῶν χερσικῶν. Ἐν τῇ περ-
σῇν Γερατὸς καὶ Ἀρπένις εἶχε ἰδιοκτε-
κέδου ἢ κοινότητα καὶ τὴ ἐνοίκιασε εἰς
τοσπάνηδες μέθυορραβία, ὅπως καὶ σήμε-
ρα. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας ἡ περσὴ
Σιμνίσκες ἦτον ἰδιοκτεσά ἐνὶ Τούρκον, ποὺ ἔμε-
νε εἰς τὸν Ρύρρο τῆς Ἀκράτας. Τὰ χερσὰ τῶν
τῶν ἐκαθ' ἑαυτὸν βασιλεῖς, μέθυορρο, δη-
λαδὴ τὸν ἔδιναν, ὅσο εὐόρο ἔπαυσε τὸ χερσὰ
(ἰς ὅκας περὶ τὸ σέρμα). Αὐτοὺς τοὺς ἔλε-
ξαν ποιορῖαται ἀπὸ τῶν ὀνόματ' αὐτῶν ἐπὶ τῶν
ὀνομασίῃ καὶ χερσὰ, ποὺ διατηροῦνται μέχρι

σήμερα, ὅπου Βορροδέικα (ἀπὸ τῆς βορρᾶς)
 παπαφανεία (ἀπὸ τοῦ παπαφάνη) ψυχολο-
 γία (ἀπὸ τοῦ ψυχολογία), θεοδοσιαδέικα (ἀπὸ τοῦ
 θεοδοσιάδης) καὶ ἡμεροπολιτέικα (ἀπὸ τοῦ ἡμε-
 ρόπολις). κατόπιν ὁ Τούρκος τὰ ἐδώρισε ἐν τῇ
 Δημόπολιν ἀπὸ τῶν καλῶν. Αὐτοὶ ἐκαλλι-
 γοῦσε μόνον τὸν μερὶν καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς ἡμέ-
 ραν πέρα. Ἦρχετο ἀκόμη ἐν τῇ Σιμνίσει
 τὸ σπῆμα, ἐπὶ τοῦτο ἔμενε ὁ Δημόπολις. Μετὰ
 ἀπὸ χρόνια, ὁ Δημόπολις ἐπώλησε τὰ χα-
 ράκια ἐν βαλμῆσει. Αὐτοὶ τὰ καλλιερ-
 σαν μόνον τὸν ἢ τὰ ἔδωκαν μὲν μερὶν.

Σήμερα ἐπάρχον τὰ χαράκια αὐτὰ, ἐν
 Ἰδουατοῖς βαλμῆσει, οἱ ἐπὶ τοῖς ἀνέκα-

Σιδηρού ἄροτρα
(ονομασία τῶν βαρέων μερῶν τῆς ἐναντι
ἐκδοῦς.)

1. χροῖλε
2. Ἀλετροπόδα
3. Σπῆλαι
4. φτέρω
5. βάβα
6. γάντζος
7. πρόομα
8. ἐνί.

ἔσαν κτηνονομικά ἢ τὰ ἐπὶ τῶν προβάτων
ἔσθαι περισχέει καὶ ἐξαρτῶνται σήμερον εἰς
ἰδιόκτητες.

- 3). Ὁ πατέρας δένδιασπάρτε εἰς παρουσίαν
τον συμεντρομενὸν καὶ μετὰ τοῦ γάμου τῶν
παιδιῶν τον, ἀλλὰ, μόλις ἐπαντρεύσαν τὸ κο-
ριτσι, ἔπαυσε προῖκα (χρήματα, ἢ γροῦν-
βάτα, ἢ χρυσάφια) καὶ καὶ τὸ ἄλλο ἐπαρ-
νε τὸ μερίδιόν τον, ὅταν ἐπαντρεύσαν. Ἔτσι
γίνεσθαι καὶ σήμερον.

β. 1). Οἱ κάτοικοι κατὰ 80% ἦσαν γεωργοὶ καὶ
κτενοτρόφοι.

Σήμερον β οἰκογένειαι ἀσχολοῦνται μὲν καὶ
γεωργίαν καὶ κτενοτροφίαν μαγί καὶ οἱ ἄλλοι.

Εικόνα 1 Σιδηρού έρσορον

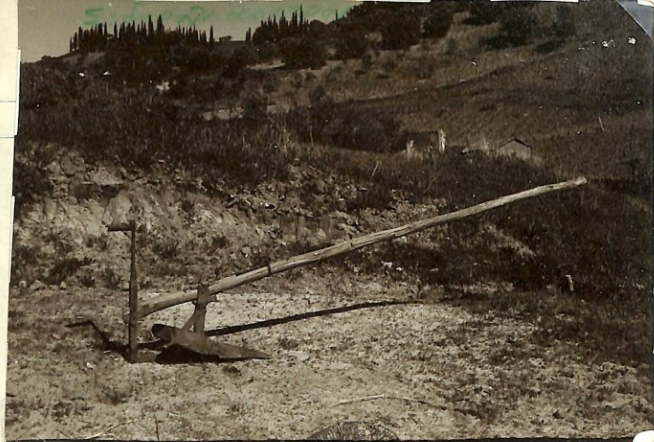
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) στ. τέρνισες - 23 Σιδηροί 1-2 χιλιοστά πάχος
1-2 χιλιοστά πάχος - αλεσμένοι και με τη γυμνά.

Σήμερα βιοτέχνες δεν υπάρχουν.

γ'. 1) Ένας Τούρκος, που ήταν τσιφλικούχος, έδινε
τα χωράφια του σε μερικούς Βαλκάνιους και
τα καλλιεργούσαν με μίσκορο. Κάθε οικογένεια,
δηλαδή, έδινε στον Τούρκο, όσο σπόρο έπαιρνε
το χωράφι (15 θκάδες περίπου το στρέμμα).
Μοναδικά δεν είχαν κτήματα στην
Βαλκική.

2). Αυτοί έκαλούντο μορορμάτες. Ή κοινωνική
της δέει ήταν ίδια με των άλλων κατοίκων.

Εικόνη 2 Σιδερένιο ξάρου μέ ξύλινον σάρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3). Ήσαν εν βασιλείᾳ. Ήσαν εν παραμυθίᾳ ἀπὸ τοῦ πόροιο.

4). Γὰρ τὸ θέρεμα ἐχρησιμοποιοῦσαν ἔργασιν. Αὗτοι ἦσαν νοῦχοι. ἦσαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ήσαν ἡμερομίσθιοι ἐν γῆνι. Πρὶν ἀπὸ τοῦ 1920 ἔπαιρναν 3-4 δραχμὰς. Ἡ τιμὴ τοῦ σιταροῦ τότε ἦτον 40 λεπτά. Σήμερα οἱ θεριστὰς πληρώνονται μὲ ἡμερομίσθιον ἐν εἶδει παρ-
νον δηλαδὴ 15 κτλ σιταροῦ.

5). Δούλους γὰρ τῇ γεωργίᾳ ἔργαστες δὲν ἐχρη-
σιμοποιοῦσαν.

Μόνον ἀλλοτρίων νοσοῦχοι εἶχαν ἐμπόρεσι διὰ
τὸ φυλάνε εἰς μισοπρόβατα. Αὗτοι ἐργάζονταν

σαν από διάφορα μέρη της Ελλάδας.

α) Οι νέοι και οι νέες, όταν δεν είχαν δουρεία

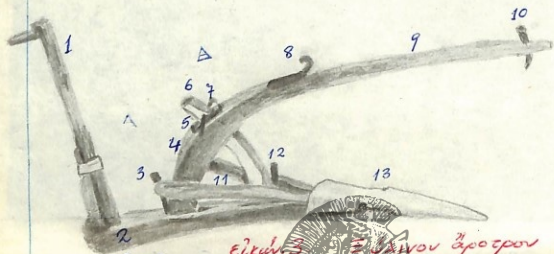
επλήρωναν στα βαλκανία και εδούλευαν
στα ἀμπέλια με ημερομίσθιο 10 δραχμής.

β) Επλήρωναν εποχίως, δηλαδή κατά την εποχή
του σκαψίματος, σκαρίσματος, τρύφου και ξελα-
κίσματος.

δ.1) Παραπάνω τα χωράφια τα έλλειπαν
μέ κορριά βοδιών, μεσοροβάσαν κ.λ.π. και μέ
τό κάψιμο της καλαμιάς ή των άλλων χόρτων
κατά τον Αύγουστο.

2) Χωρικός λιπασμα χρησιμοποιήθηκε για
πρώτη φορά γύρω στα 1928.

ε. Από το 1940 χρησιμοποιείται σιδερένιο δι-

ΕΙΚΩΝ 3 Ξύλινον Ξοστόν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Χρησιμοποιείται μόνον ελάχιστο αριθμὸν ἀνθρώπων, διότι καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ πτερύγεσσι. Τὸ ἀρραβανὸν ἀπὸ ξύλου καὶ ἐκτρέφεται οὕτως ἀκράτως. Ἦσαν τὸ ἴδιον καὶ τὰ βόδια καὶ καὶ τὰ μωλάρια ἢ ἄλογα. (Εἰκόνες 1, 2).
- 2) Τραυτέρῃ ἢ ἄλλῃ μηχανῇ καὶ τὸ ὄργανον δὲν χρησιμοποιεῖται, λόγῳ τοῦ ἀνυψώσαντος ἐδάφους.
- 3) Μηχανὴ περιβάλλει δὲν χρησιμοποιεῖται.
- 4) Μηχανὴ δούρατος καὶ δερματῶν δὲν χρησιμοποιεῖται.
- 5) Ἀπὸ τοῦ 1956 χρησιμοποιεῖται ἐλκυστικὴ μηχανή.

Ξύλινον ἄροτρον.

1) χερούλι

8) Γάντζος

2) Ἀλετροπόδα

9) Πρόωμα (Ἐάν τὸ σαθὸν ᾗτο κοινὸ
προσέθετον τὸ πρόωμα. Πολλὴ φορὴ
ἔφρισαν, μακρὸν ξύλον γὰρ τὸ σαθὸν
καὶ δὲν ἔχρειάζετο πρόωμα, εἰς
ἐν καὶ εἰσῆλθα.)

3) Ἀλφός

4) Σαθάρ

5) Καβαλαρούδια

6) Σπᾶθην

7) καρρὶ

10) Προγκά

11) Φτερά

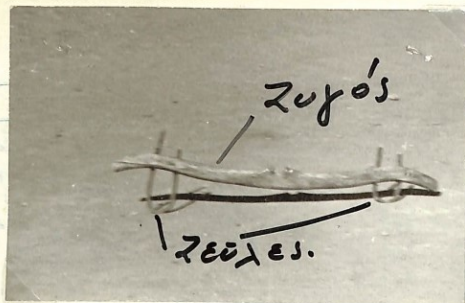
12) Σφήνα

13) αὐτὴ. -

62. 12) Οἱ περισσότεροι γεωργοὶ κατασκευάζαν
 τοιαῦτα ἐν τῷ ξύλινῳ αἰτέρῳ. ὅπου δὲ μπο-
 ροῦσε νὰ τὸ φτιάξῃ τὸ ἄροτρον ἀπὸ τοῦ
 βάθου πέτρου τοῦ, ἓνα βελήμηται καὶ ἔφτιαχνε
 καὶ πόλλα αἰτέρια. Τὸ ἔφτιαχναν αἱ ἑ-
 ξή: πρῶτα ἔφτιαχναν τὴν ἀλετροπόδα καὶ
 μετὰ τὸ σαθάρ. Ἦν τὸ σαθάρ ᾗτον κοινὸ,
 ἔβαζαν κοντὰ τὸ πρόωμα. Ἐντὺν ἄκρῃ τοῦ
 προωματος ἔβαζαν τὴν προγκά, δηλαδὴ ἓνα
 ξύλον γριετὸ γὰρ νὰ πιάνεται ἐπὶ τοῦ τοῦ
 γροῦ. Τέλος κατασκευάζαν τὸ χερούλι, τὴν
 σπᾶθην καὶ τὰ φτερά.

3) Ξύλινον αἰτέρι. (εἰσὶν 3).

Τὸ γροῦ τὸν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ ἡναιή

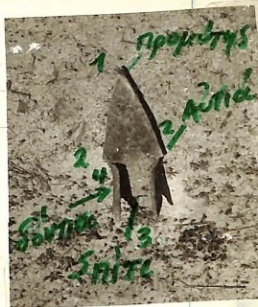
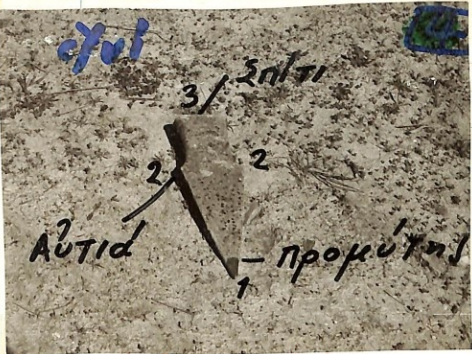

εἰκὼν 4. Ζυγός.

Ακρόπολις. Αὐτοὶ ἦσαν κατασκευασμένοι
καὶ κατασκεύαζε ζυγούς. Τοὺς ἔφτιαχνε με-
ξύλιο λεύκας, μὴ νὰ εἶναι ἀλαφροί. Στὴν ἀκρό-
πολιν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου μὴ νὰ περάσουν οἱ
ζεύγες (ζυγός. εἰκὼν 4).

4). Τὸ ὕψος. Τὸ ἐνὶ τοῦ ξύλινου ἀλεξτροῦ
ἦσαν διδέρνεται καὶ τὸ ἀφόραχον ἀπὸ μύγα-
κα ποὺ ἦτον εὐαὶν ἡκράτα. Γὰρ διὰ τὸ χω-
ράριον ἦτον τὸ ἴδιον (εἰκὼν 5) Στὸ ἀπὸ κάτω
μέρος εἶχε δόντια μὴ νὰ φανερώνη εὐαὶν
ἀλεξτροπύδα. (εἰκὼν 6)

5, 6). Ἡ σπῆκη ἦτον ξύλινη ἢ διδέρνεται καὶ εἶχε
σχῆμα, ὅπου εὐαὶν φανερώνη (ἡμελλεποσῆς).
(εἰκὼν 7). Στὸ κάτω μέρος ἦτον περιστότε-

εἰκόνη 5. αὐτί

εἰκόνη 6 αὐτί
ἐπὶ τὸ ἐπὶ τὸν διαμνηστικὸν
ταὺ τὰ δόματα.

ρο χοντρού, καὶ νὰ μὴ ἔχουν ἀπὸ τὴν ἀ-
καδημία τοῦ μέρους αὐτοῦ λέγεται κεφαλή.

7) Γιὰ τὴν κατασκευή καὶ ἐπισκευὴ τοῦ
ἀδελφικοῦ ἐχρησιμοποιοῦσαν τὰ παρακάτω ἔργα-
λεία: οὐκ ἐσκεπάρυ καὶ οὐκ ἐσκεπάρυ καὶ τὴν με-
γίστην ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς καὶ μετὰ τὴν ἐργασίαν, οὐκ ἐσκεπάρυ
καὶ τὸ κόψιμο τῆς εἰκόνης, εἰκόνη καὶ τὸ σῶμα
τῆς εἰκόνης καὶ τὸ σκεπάρυ καὶ τὸ
πρόσθιο. (εἰκόνη 8, 9, 10).

8) α) Γιὰ τὸ καπάκι (ὄργανο) χρησιμοποι-
οῦσαν τὸ δῶμα. Ἀπὸ τὸ 1940 χρησιμοποιοῦνται

β) ἄλλα καὶ κολλάρια. Ἐχρησιμοποιοῦσαν πάντο-
τε δύο γὰρ.

9). Ὁ γὰρ ἦτο ἀναγκαῖον διὰ τὸ γυμνάσιον

7

σπάθον

↑
κεφάλι

Εικόνα 7. Σπάθον ξύλινον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τῶν βοδινῶν, ἐνῶ δὲ τὸ μέγεθος τῶν ἄλλων
ζώων δὲ εἶναι ἀπαραίτηται.

Ζυγός (Εἰκὼν 4).

10). οἱ γεῦλες ἦσαν ἀπὸ ξύλου ποικιλοῦς, καὶ
νὰ εἶναι γερῆς. Στὸ ἓνα μέρος σὺν κορυφῇ
εἶχαν μὲν τρύπα, ὅπου περνοῦσε τὸ πηλὸν.
Αὐτὸ ἦτον ξύλινον ἢ σιδερένιον καὶ σὺν ἑνὶ μέ-
ρῳ κυρτόν, πρὸς τὰ ὑπάνω καὶ τὸ ἑξῆς σὺν
γεῦλα μέσῳ ἢ σὺν ῥαβδῷ (Ζεύλα Εἰκὼν 11).

11). Ὁ κρίκος ποὺ ἐκποδικοῦτο σὺν γεῦ-
λῳ ἔφερόταν νοτί (Εἰκὼν 12). Ἦτον ξύλινος, συνή-
θης, ἀπὸ μουριάς. Ἦσαν μὲν διχάλας,
τῶν κυρτῶν δὲ σχῆμα κύκλου καὶ τῶν
ἐκάρφωναν. Τὸ ἑξῆς σὺν γεῦλῳ μέσῳ.

ΣΚΕΠΆΡΥΛΕ

ΞΥΛΟΦΑΪ.

ΠΕΡΙΟΝΕ.

ΣΤΕΝΟΣΚΕ

-ΠΑΡΝΟ

ΑΡΙΣΤΕΣ.

ΕΙΚΩΝ 8

ΕΙΚΩΝ 9.

ΕΙΚΩΝ 10 ΣΥΛΛΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
νί' ἢ μέ' λουρί' ἀπὸ δόρυ κατοικίῃ.
με' ἀνὰ γυνὴν δὲ μέλει ταμάριον
ἀπὸ κανέναν σὺν δόρυ.

§' Ἀποτρίαισι (ὄρμηκα) καὶ σπαρτί
(καμάτιον καὶ σπαρτί).

- α/ Παιδιότρεα, ὅπως καὶ σήμερα, τὸ ὄρμηκα
κὸ' ἔσανε ἄνδρες, ἐ' ιδιουτέ' τῃ καὶ ἄρσος.
β/ Τὸ γεμάριον εὖν βοδινῶν σὺν ξίλινω ἀέ-
τρι ἐμνύσαν αἱ ἔδης: ἔβαζαν κὸ' γυρὸ σὺν
σβέρκο κινῶν βοδινῶν, ἐβούρλιαζαν αἱ γυῖλε
καὶ ἐφρουνοῦσαν τὰ πιγείλια. Κατόπιν ἔδεναν
μέ' λουρί' ἢ μέ' σχοινί' τὸ νοτί' καὶ ἐφρουνοῦσαν

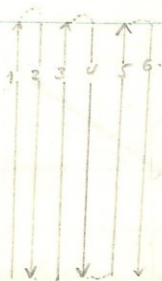
Διχάλα δὲ ἐκ τῆς
κατασκευῆς τῆς
"νοῆς"

Εἰκὼν 11 Ζεύλα Εἰκὼν 12 νοῆς

μετά τὸ αὐτὸ τὸ πρῶτον μέτεν προκά-
μετά ἐδῶσαν καὶ βοϊδόσχοινα σὰ κέρατα
τῶν βοδίων.

- 2). Τὸ γεωργικὸν τῶν βοδίων σὰ σιδερένιο
ἀλλότρι ἐγινύσαν ὅπου καὶ σὰ εἶδον.
- 3). Ὁ γεωργὸς ἐκατεύδνε τὰ γεμεμένα βόδια
μέτὰ τὰ βοϊδόσχοινα, τὰ ὅποια εἶχαν δεθῇ σὰ
μέτα κέρατα αὐτῶν.
- 4). Τὸ ὄργανον ἐγινύσαν καὶ γίνεται ἀκόμα
καὶ σήμερον σὰ εἶδεα γραμμὴ ὅπου ἡ
εἰκὼν 13.
- 5). Τὸ ταμῖγμα καὶ τὸ σπαρτί ἐγινύσαν
(καὶ γίνεται ἀκόμα) σὰ σπορίν. Ὁ γεωργὸς
καὶ ἔκοβε σπορικά καὶ τὴν ἔσπερνε μετὰ

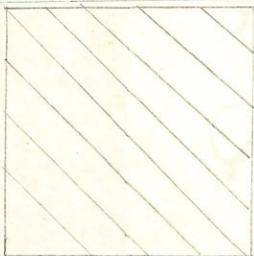
Εἰκὼν 13 Τρόπος ἀσκήματος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 τὴν ἐτακμάτουν καὶ ἐπὶ τῷ δεύτερῳ καὶ ἀνέ-
 νεν τα γυναικὰ ἐξουραστῶν, μέχρι καὶ τὴν
 σπέρην κ.ο.κ.

6) Ὅποιος δὲ εἶχε γεῦμαρ ἔπαρνε μὲ τὸ
 εὐνάρι ἢ καὶ στενὴ.

Ὅποιος εἶχε ἕνα γυναικὸν ἐδέμερνε μὲ ἄλλον,
 πάλιν εἶχε καὶ αὐτοὺς ἕνα. ἐκ ἐχόντων δέμετροι. Ἐπὶ
 γυναικὴν καὶ μὴ μῆρα ἐπὶ χωράγει τοῦ ἐνός
 καὶ καὶ ἄλλαν τοῦ ἄλλου ἢ ἐτελεύτουν πρῶ-
 τα τὸ χωράγει τοῦ πρώτου καὶ κατόπιν τοῦ
 δευτέρου. φανερὸν ἔπαρνε ὁ ἰδιοκτήτης καὶ οὐ
 γυναικὸς χωράγει.

7) F^o F^{oo} Ὅταν ἔπαρναν ὁλοτὸ χωράγει, ἄνοιγον
 μὲ τὸ ἐνὶ βαδείᾳ αὐλαμῶν πηλῆς, ἀνάτο-
 ξιν τὰ γυναικὰ χωράγει ἐκατηλῆσαν τὸ σάββα, διὰ τὴν σημεῖον τὸ
 ἐνὶ βαδείᾳ. εἰ τὰ παρὰ ἐκατηλῆσαν τὸ ἀνέδοσαν. F^{oo}

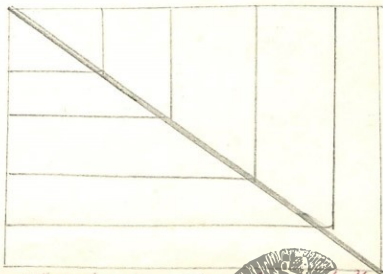
Εἰκὼν 14. Πλεονεὶς χωράφι ὠρμημένον.
 ὡς φαίνεται οἱ αἰλακιεῖς
 καὶ τὸ ῥῖζον τὰ νερά αὐτῆς θροχῆς.

καὶ μέγαν κλίον τοῦ χωράφου, καὶ τὰ φεί-
 ρον τὰ νερά. (Εἰκὼν 14.)

Ἐάν τὸ χωράφι ἔκοιτε νερό καὶ ἦτον
 ῥέωμα, ἀνοίξαν μια μεγάλη αὐλακὰ
 πλάγια καὶ ἐθέτεε κονσαυλακιές (Εἰκὼν 15.).

Ἔθλημα κατὰ τὸ σπαρτί.

- 1). Προσὺ ἀρχίσει τὸ σπαρτί ἐκαλοῦσαν τὴν
 ἐφημέριον ἐπὶ ἐνορίᾳ στὸ χωράφι καὶ ἔφαλλε
 αἰμασμός, καὶ τὰ θῆη καλὴ σοδειά.
- 2). Προσὺ ρίξουν τὸν σπόρον στὸ χωράφι, ἔπαυον
 τὸν σπόρου ροδίου, σταυρίδα, ρόγες σταφυλικῶν
 καὶ καρδίδια - ὅλα αὐτὰ τὰ ἔλεγον γλυκὰ -
 καὶ τὰ ἔριχναν στὸ χωράφι σταυρωτά,

Εἰς 15. Χαρακτὶς τοῦ Πρωγὰ.

Ἀρχίζονται ἀπὸ τοῦ Α. καὶ ἀπὸ Β. πρὸς δ.
καὶ φέρονται εἰς τὰ γὰ. γινόμενόν τὸ σταθμὶ,
γινόμενόν τὸν σταθμὶ, ἀπὸ τὸν τὸ καρδί
καὶ πηλόνειον τὸν τὸ πᾶσι.

3) Ποτὲ δὲν ἄρχιζαν τὸ σταθμὶ ἡμέρα τρίτη.

8) Ἀποκριθεὶς (ὁρμήματα) τὸν ἀπὸ τοῦ πρὸ τοῦ σταθμὶ.

1) Διὰ τὴν πορὸν καὶ ἀποκριθεὶς.

Πρὶν ἀπὸ τὸ σταθμὶ τὸν σταθμὶ ἐπὶ
τὸν ἑνα ὁρμήματα τὸν χαρακτὶς κατὰ τὸ μῆκος
Μάρτιο. Αὐτὸ δὲν εἶχε ἰδιαιτέραν ὁρμήματα.

Ἡμέρα δὲν γίνεσθαι τὸν ὁρμήματα, 2 ἡμέρα
γίνεσθαι κατὰ εἰσόδον τὸ σταθμὶ καὶ φθινόπωρο.

καὶ μετὰ γίνεται τὸ κινδύεμα.

Πρὶν ἀπὸ τοῦ σπορῆ τοῦ κατασκευαστοῦ
(ἀραβοσίτου) ἐγίνονταν δύο ὄρμημα. τὸ πρῶ-
τον τὸ κέρτιον καὶ ἐλεγετο ὄρμημα καὶ
τὸ δεύτερον, τὸ διδόθισμα, ἐπὶ μέγα μαίον.
ἔτσι γίνεται καὶ σήμερον.

Πρὶν ἀπὸ τοῦ σπορῆ τοῦ θίκου καὶ τῆς
θρόνης δὲν ἐγίνονταν κανένα ὄρμημα, ὅπως
δὲν γίνεται καὶ σήμερον.

- 2) Πρὶν ἀπὸ τοῦ φύτεμα τῶν κηρυττικῶν ἐ-
γίνονταν ἓνα ὄρμημα. Γαὶ καὶ κηρυττικῶν
ποὶ δὲ ἐρύττειαν ἢ δὲ ἔσπερναν τὸ φθινόπω-
ρον, ἄρμεναν τὸ γαργάρι καὶ ἄνοιξι, ἢ τὸ φθινόπωρον
καὶ ὅταν ἦσαν κατὰ ἔκαναν τὸ φύτεμα μετὰ τὸ εὐχάρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἢ τὸ ἀνέχει. Γιατὰ τὸ ἀνέχεται καὶ πάλι δὲ ἐκτείνεται
καὶ ἡ δὲ ἐκτείνεται πάλιν ἡκοίσι, ἀφ' ἧς τὸ χυ-
ρὸν πάλιν ἡκοίσι, καὶ μετὰ ἐκτείνεται ἢ ἐκτε-
ρῶν μετὰ τὸ συνδύει ἢ τὸ ἀνέχει, ἀνὰ λόγον με-
τὰ πάλιν ἡκοίσι. Ἔτσι γίνεται καὶ σήμερα.

- 3). Δὲν ἐκτερῶν καὶ δὲ πρὸς τὰ ἴδια χυρὸν
ἐκτερῶν τὰ μετὰ καὶ τὰ συνδύει καὶ ἀφ' ἧς
καὶ ἀναπαύσῃ, καὶ βοσκῶν καὶ συνταρῶν,
ἢ τὰ ἐκτερῶν ἄλλο εἶδος π.χ. καλαμῶν. Ἔτσι
τὸ χυρὸν ἀναπαύσῃ. μετὰ καὶ ἀφ' ἧς
καὶ δὲ 6 ἢ 7 χρόνια ἐκτερῶν ἀκαλλιέργη-
τα πάλι 4-5 χρόνια, πρὸ ἀφ' ἧς ἀναπαύσῃ.
- 4). Γιατὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν σιταριῶν ἐκτερῶν
δύο ὄργανα: τὸ ὄργανον καὶ Μάρτιος καὶ τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

καμάριμα τὸ βδιδόπαρο. Σήμερα γίνεσαι μόνο
τὸ καμάριμα.

Γιὰ τὸν βίμο καὶ τὴν ἀρβυλὴν ἐρῶνται ἓνα
ὄργημα, ὅπου καὶ σήμερα.

Γιὰ τὸ καλαμπόκι (αὐαβόειτα) ἔχεται ὄργημα
καὶ ὄργημα καὶ μάρτιο, διβόλεια καὶ μάρτιο καὶ
σπαρτί τὸν ἴδιο μῦθα. Ἔτσι γίνεσαι καὶ σήμερα.

Γιὰ τὴν φαυὴ δύο ὄργματα: ὄργημα καὶ ἄνοι-
ξι καὶ σπαρτί τὸ βδιδόπαρο. Σήμερα δὲν καλλισχεῖται.

Τὰ ρεβίδια τὰ ἔσπρναν μέσα στὰ ξε-
ρυνὰ καλαμπόκια. Σήμερα δὲν καλλισχεῖται
ρεβίδια.

Γιὰ τὰ ξερὰ φαβόλια δύο ὄργματα:
ὄργημα καὶ ἄνοιξι καὶ σπαρτί καὶ ἴδια ἐρῶνται.

Για τὰ ποικίλα παύδια τρία ὄρμημα-
 κα ὄρμημα, διβόλεια καὶ σπασί. καὶ τὰ
 κρία ἐρίονταν τὰ ἄνισι. ἔτσι καὶ σήμε-
 ρα.

Για τὰ κοκκὰ, κρημέλια, νεοματῆς, μέκρη-
 νες ἐρίνονταν δύο ὄρμηματα, ὄνυ καὶ σήμε-
 ρα.

Για τὰ σκόρδα καὶ τὰ κρημέλια δύο ὄρμη-
 ματα, ὄνυ καὶ σήμε-
 ρα.

Για τὴν καλλιέργεια τῆς ρόβης ἐχρησιμοποιοῦσαν
 τὰ ἔριμα καὶ φτενά χωράκια καὶ ἔσαν
 δύο ὄρμηματα - ὄρμημα τῆς ἄνισι καὶ σπασί
 τὸ φθινόπωρο - ἢ μόνο εἰς ἀναθή τὸ σπασί.
 Σήμε-
 ρα δὲν καλλιεργεῖται ρόβη.

(Στὰ ὄρμηματα ποὶ ἐγράψαμε διὰ τῶν εἰς ἄνω
 καλλιέργειαν συμπαραλαμβάνεται καὶ ἐκεῖνο ποὶ

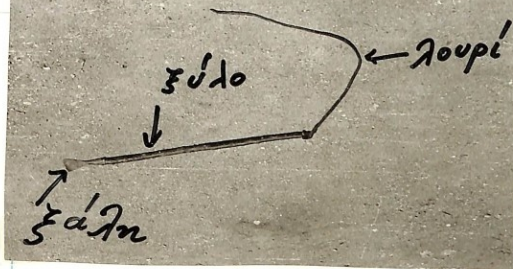
Σόλην

Είκοσι 16 Βασιλίστρα
μετά Σόλην.

Ερίμετο κατά τὴν ἀρχὴν τὸ φέσμα τῶν
διαφορῶν εἶδων. Τὰ αὐτὰ ἐκφράστα λαμβάνει
ἐκ μέρους δι' ὅσα εἶδη καθιέρωνται.)

- 5). Γὰρ νὰ μεταφέρωμεν τὸ σῶμα σὲ χυρδὴν
πρὸς τοιοῦτον εἶδος. Αὐτὸ ἦτον ἓνα
μονοτάξιο σῶμα, ποὺ τὸ ἔβρισκεν σὲν ἄλλῳ
δὲ μὲ σταθερὸν σῶμα ἢ τριπλῶς καὶ ὑψηλὸν
καλῶμεν. Τὸ εἰρήλευσαν οὕτως δύο ἄκρα καὶ
τὸ ἔβρισκεν ἀπὸ δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ καὶ ἐξη-
κατίζονταν ἐν δύο βακκουλῶν. Ἐκφυνοῦσαν
κατόπιν ἓνα σχοινί γύρω σὲ σῶμα τῶν
βακκουλῶν, τὸ ἐπὶ τὸν, ὅταν ἔβριγγεν, ἐκφυνοῦσαν
τὸ βακκουλὶ καὶ ἔκλεινε τὸ σῶμα. Μετὰ εἰς τὴν δύο
βακκουλῶν ἦτο τριπλῶς γὰρ νὰ τὸ πρηνῶν σὲ πρὸς τὸν βακ-
κουλῶν.

Εικόνη 17 Καμτσίκι

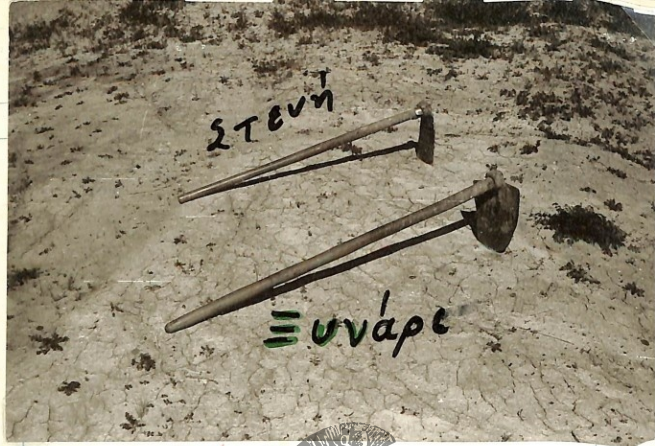
Τό διακε, τό κρεμώσαν δίχτυα έπανά σέ γή-
ο χαρά να τό δέσουν μέ τήν τρεχιά.

Αυτό, πού έσπινε, ή είχε τό διακε στον
ώμο, ή είχε μέσα γή σπόρο, ή έβαζε σπόρο
άντ' τό διακε, τόν έβαζε μέσα σέ ένα
τρούτα, φαντό και αυτό στον αρμαλειό, τό
δουτό έκρεμώσε μέ ένα σχοινί άντ' τόν ω-
μο τον.

6/2). Για τό καθάρισμα τό άλστρού άντ' τό γήμ, τά χόρτα κ.λ.π. έχρησιμοποιούσαν τήν ξάλη.

Αυτή ήταν ένα πλεκτό δίχτυ, πού τό έβαζαν
σέ πλάι μέρος τήν Βουκέντρα (εικόνη 16).

Η Βουκέντρα ήταν ένα σύλο, ή 1 μέτρο μακρό,
πού μπροστά είχε ένα μυτερό δίχτυ, γιά να

Εικον. 18

κέντρων το βότσα. Σήμερα τὴν Σάλη
ἐν βάθρῳ τοῦ πλοῦ μέρους τῆς κορυφῆς τῆς
εἶναι ἓνα εἶδος, ὡς ἓνα μέτρο μακρὸ καὶ σπῆ,
μὲν ἄκρη εἶναι δεμένη ἢ λατρεῖ, ἢ ὁποῖα.
εἶναι ἓνα περὶ μακρότερον (εἰκον. 17).

- 2). Μετὰ τὸ καμίνωμα, ἴσως τὸ χωράφι
οἱ σκαλιστάδες μὲν τὰ ξυνάρια ἢ αἱ στενέ.
Ἀπὸ τοῦ 1945 τὸ ἴσως τὸ χωράφι μὲν
τὸ καμίνωμα γίνεται μὲν τὴν σθάρια. Αὕτη
εἶναι σιδερένια, σιδηρεῖα, ὁρδομενίον, ἔχει
μῆκος 1 μέτρο, πλάτος 0,60 μ. καὶ ἔχει
4 σαρὲς δούζια. ἔχει δύο γόνιους ὅσον
πρὸς τὸ ἓνα τραυχὺ, τὸ δούτο
ἔχει δύο θυλίαι, ὅσον εἶναι δεμένα δύο.

καρβύ

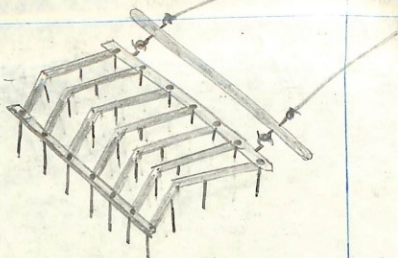

Σκαλιστήρι

Ελευάν 19.

εχονία, πᾶς δένονται ἐπὶ τὴν θάλασσαν
κατὰ τὸ μέγεθος τῆς θάλασσης ἐπὶ τὸ γῆρας.

- 3) Τὸ σκάψιμο τοῦ γαιώδους τοῦ περὶ τὸν καρβύ, πᾶς δὲν ἔχουν ὁρμηδὴ γίνεται μετὰ τὸν καρβύ, καὶ στενὴ ἢ τὸ ξινδρι.
- 8) Τὰ ἔργα τὰ μετὰ τὸ σκάψιμο καὶ σκά-
ψιμο τῶν ἄλλων ἢ τῶν κήπων εἶναι: α) ὁ καρβύ,
καὶ χρυσοποιεῖται μετὰ σκάψιμο ἢ σκάψιμο
ἐκ τῆς ἐδάφους. β) Ἡ στενὴ καὶ τὸ ξινδρι
πᾶς χρυσοποιεῖται μετὰ σκάψιμο ἢ μετὰ
σκάψιμο τῶν ἄλλων καὶ γ) τὸ σκαλιστήρι,
πᾶς χρυσοποιεῖται μετὰ τὸ σκάψιμο καὶ τῶν
πεντακίων καὶ κατὰ τὸ πένταγμα αὐτῶν.
- 6) Τὸ γαιώδες βοῦδος ἐπὶ ἐνδομῶν

Εἰκὼν 20. Σβάρνα

μὲν αὖ ἀνακένεον καὶ καλοῦνται σκαλι-
στάδες καὶ τῇ δουλειᾷ τῇ εἶναι νὰ σκαβοῦ
τῇ παραυλακίδε καὶ τῇ αἰκρῇ, καὶ νὰ ῥα-
ζοῦν τὸ χυρᾶρι. Ἡ δουλειὰ τῇ λέγεται σκά-
λισμα. Σήμερα πολλοὶ σβαρνεύου καὶ χυρᾶ-
ρι.

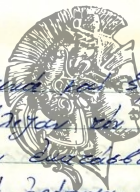
οἱ σκαλιστάδες καὶ οἱ χυρῆδες παλαιώ-
τερα ἐφοροῦσαν χουρνοῦσφονχλ, ὅσα θηρία
δὲν ἐκόλλυνε ἡ λάσπη. Ἀπὸ τὰ ἔργα-
χυν μὲ δέρμα χοίρου.

7/ Γὰρ τὸ σπαρτὶ τῶν ὁσπερὶν ἐκαλλιεργοῦσαν
τὰ ποτιστικά χυρᾶρια.

Ἡ καλλιέργεια τῶν φασοκινῶ ἐγινό-
καν αἱ ὁδοί: Τὸ Μάρτιο ἡρμηνῶν καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

χυράφια ποτισμένα και ξεραμένα. Τα πο-
 τισμένα τα έδωλιναν τον Απρίλιο. Στη
 αρχή του καίον έσταθάναν τα πο-
 τισμένα, δηλαδή τα έπότησαν, γι' α' να πηγούν
 τα σφάλια και μετά 4-5 ημέρες, αφού
 έβγαιναν ρυθ, τα έσηερναν. Τήν ίδια έπο-
 χή έσηερναν και τα ξερικά φασόλια, χυ-
 ρή τα δίθολέσαν το χυράφι όταν έρβαν-
 ναν, τα έπότησαν, τα έσκάριζαν και αν ήσαν
 πυκνά τα έρρευσαν. Εάν είχαν σπέρει
 μαζί στο ίδιο χυράφι και καλαμπόκι δέν
 τα έσώλωναν, εάν όμως δέν είχαν καλα-
 μπόκι τα εκλάρναν. Έβαζαν δηλαδή
 μέσα στο χυράφι κατά διαστήματα

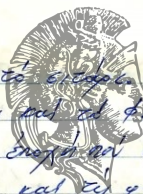
κλαυόμενα (κλάδας), πάλ' ἔκοβον ἀπὸ δι-
 φορὰ δέντρων. Ἐσθλὰν ὄντων καὶ εἰς
 φασόλιων, πάλ' δὲν ἐκσελάφονταν κλά-
 μα, δὴτοι δὲν ἔβραζον κορυφῶς. Καὶ
 τὸ τὸν Αὐγούστον ἄρχισαν νὰ μαγεύουν,
 ὅσα φασόλια εἶχαν γινῆ. Τὰ ἔβραζον ἐπὶ
 ἡλιο νὰ ἐσθλὰν καὶ καὶ κατόπιν τὰ
 ἔτριβαν μὲ ἓνα σῦλο ἢ μὲ τὸν κόπανο,
 ὅταν τὰ ἐσχέριζαν ἀπὸ τὰ λουβὰ τὰ ἐβί-
 χνιζαν μὲ τὰ χέρια ἢ μὲ τὸν ἀρσεν-
 ον ἢ ἄλλο δοχεῖον, ἢ μὲ τὸ φτυάρι

Σήμερον ἡ καλλιέργεια τῶν φασολῶν εἶται
 περιωρισμένη καὶ γίνεσθαι μόνον ἐν ποτα-
 καὶ περὶ πόλιν. —

Ἡ καλλιέργεια τῶν ρεβύθων ἐγένετο αὖ
 ἐστῆ. Τα ρεβύθια εὐ ἐσθρυναν ἐν χωρ-
 γία φρενὶ καὶ τοῦ εἶχαι κοκκινόχρυσα.
 ἔρριψαν τὸ χωράφι τὸ μάρτιον καὶ τὸν
 Ἀπρίλιον εὐ ἐσθρυναν. μερικοὶ ἐσθρυναν
 τὰ ρεβύθια μέσα εἰς Σπριντὶ καλαμῶ-
 νια. κατὰ τὸ εἶδος Αὐγούστον ἔβγαζαν
 τὰ ρεβύθια ἀπὸ τῆς ρίζας μετὰ χέρια,
 καὶ τὰ ἐφέταγον εἰς τὸ ἄλντι, ὅπου τὰ
 ἐκοπάνησαν μετὰ τὸν κόπανον καὶ μετὰ ἀφῶ
 ἔβγαζαν τὰ κοτόνια, ἐλίχνιζαν τὸν καρ-
 πόν, ὅπου καὶ τὰ γασόλια.

Τίς φακὴν τὴν ἐσθρυναν εἰς Σπριντὶ
 χωράφια τὸ φθινόπωρον, τὴν Ἰούλιον εὐ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἡ γὰρ ἐπὶ τὸ εὐαγγέλιον τὸ κατὰ Ἰωάννην
 αὐτὸ χωράει καὶ τὰ φωνήεντα ἐναντὶ
 τὸ σπαρτὶ. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐξέριξαν τὸ σπαρ-
 τὶ, ἐξέριξαν καὶ αὐτὰ φωνήεντα, μετὰ τὰ χέ-
 ρια, αὐτὸ ὅπου μετέφεραν εἰς ἄλλου καὶ
 αὐτὸ ἐκοπὰν μετὰ τὸ κόπανον, ἢ αὐτὸ ἀνέβη
 τὰ παραπάνω ὑψηλὰ καὶ ἐκαλλιεργήσαν
 μετὰ αὐτὴν ἀνάμειξη καὶ σπικταῖ.

Σήμερον φωνήεντα καὶ ρεβύδια δὲν καλ-
 λιεργεῖται.

- 8) καὶ τὴν καλλιέργειαν οὕτως καὶ σπανὴ
 ἐχρησιμοποιοῦσαν τὰ ξερὰ καὶ φρενὰ
 χωράφια. Τὸ περιβάλλει τὸ ἐκαλλιεργεῖται
 εἰς ποτισμαῖ.

Τὴν ρόβη τὴν ἑσπέρην τοῦ φαινόπουρο.
 ἔργονα πρὶν ἀπὸ τοῦ σπαστοῦ ἔργονα καὶ
 χυρὰν κατὰ τὸ μέγεθος, ἄλλοι δὲ τὸ
 ἔργονα καθόλου, ἔλατ' ἔμναν καὶ εἶδε-
 αν τὸ σπαστὸ τὸν γόλυο μῦθα ἢ ἀρχὴ ἱ-
 στήν τὴν ἑσπέρην καὶ τὴν ἑλάνην.
 Σήμερα δὲν σπέρνουν ρόβη.

- 9) Πατάτες ἐκαλλιερῶσαν μόνο γιὰ τὴν ἀνάμει-
 τὸν σπιτιστὶ. Σήμερα καλλιερῶν πολὺ λίγες πατά-
 τες καὶ γιὰ νὰ καλύψουν τὴν ἀνάμει τῆς οἰκογέ-
 νειας παύουν ἀπὸ ἑνὸ ἄλλο χυρὸ, τὴν Βαρβά-
 ρα μὲ ἀνταλλαγή μάντζου.

Ἡ καλλιέργεια ἐκινεῖται, ὅπου καὶ σήμερα.
 Τὴν ἄνοιξι ἔργονα τοῦ περὶ τοῦ καὶ μετὰ ἀπὸ

Ἑργαλεία Θερσιμαῦ

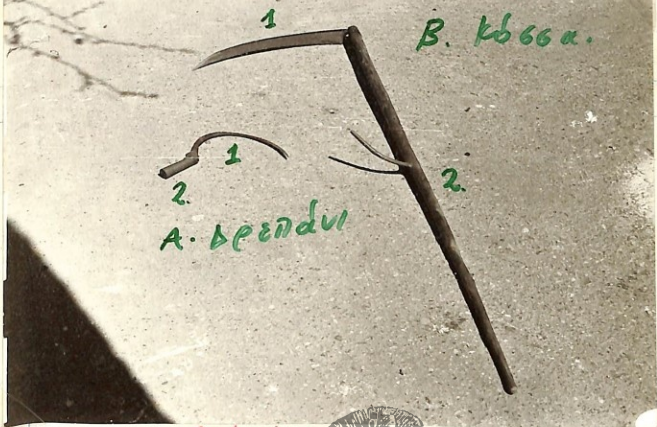
Α' Δρεπάνι (1 χτένι, 2 χέρσι).

Β' Κόσσα (1 κόσσα, 2 κοσσοξύλοι).

Μερικαὶ ἡμέραι καὶ ἐκτελέζονται, ἂν δὲ ἔβριχε,
καὶ ἐκασθεύων. ὅταν ἐκασθεύω, ἀνοίγω μύρτα
γούθῃ μετὰ τὸ ξυνοῖ καὶ ἐξαίω καὶ πατάσῃ. γὰρ
οὐδ' ἐκκλίνονται στὸ πότισμα καὶ ἐκκλίνω σὲ θρα-
μὴ. Τὸν γούθο καὶ ἀπονώχωνται. ἔτσι ὥστε ἔργα-
σαν ἕνα καὶ καὶ σὲ καὶ σὲ πατάσῃ. τὸ
κατοκαίει καὶ ἐκκλίνω καὶ ἐκκλίνω. τὴν ἐκκλίνω-
ναν μετὰ κοπρὰ γούθῃ. Τὸν οὐκ ἐκκλίνω καὶ ἐκκλίνω
μετὰ τὸ ξυνοῖ.

Βοτάνισμα

Τὸ βοτάνισμα ἐγινόταν τὸν Ἀπρίλιο στὸ
γυμνασιεῖο τῶν οὐκ ἐκκλίνω καὶ τῆς θραμμῆς, ὅταν
ἐκκλίνω ἐκκλίνω καὶ ἐκκλίνω καὶ ἐκκλίνω.
Τὰ γούθῃ καὶ ἐκκλίνω (καὶ ἐκκλίνω)

Εἰκὼν 21 Ἑργαλεῖα θέρисμος

καὶ τὰ ἐγδάραν, καὶ τὰ κοίλουν καὶ μαρμαί-
ναι τὰ χεῖρματα.

Ἀπὸ τοῦ 1955 παντίζουν καὶ σιτάρι καὶ τὴν
ἀρῶν μετ' μηχανοκτόνα φάρμακα. Τὸ ράντισμα
γίνεται μετ' κοινῆς ψευαστρῆς.

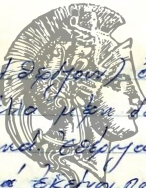
Β' ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θέρισμος.

- 1) Ἐδέρησαν (καὶ θέρησαν) μετ' δρεπάνια (εἰκὼν 21).
- 2) Τὰ σανὶ καὶ τὰ τριφύλλια τὰ ἔδερησαν
καὶ αὐτὰ μετ' τὸ δρεπάνι μέχρι τοῦ 1930. Ἀπὸ
τότε καὶ μετὰ τὰ θέρησαν μετ' κόβρα (εἰκὼν 21).
- 3) Τὸ χεῖν (ἐκόβει) τὸν δρεπανιστὴν ἔχει δόντια.
Ἡ κόβρα ἔχει δμοιή κόβει.

- 4). Ὁ σιδερένιος σκελετός τοῦ δρενδνι γέρεται "χέρι" καὶ ἡ χειρολαβὴ "χέρι". Ἐπὶ τὴν κόσσα ὁ σιδερένιος σκελετός λήφεται "κόσσα" καὶ ἡ εὐλιντ χειρολαβὴ "κοσσοξύλο".
- 5). Τὸ δρενδνι τὸ ἔγραψε ὁ γῆρας. Ἄξιζε 8 δραχμὲς. Σήμερα τὸ ἀγοράζουν ἀπὸ τὸ σιδερένιο καὶ ἀξίζει 25 δραχμὲς. Τὴν κόσσα τὴν ἀγοράζουν ἀπὸ τὸ σιδερένιο μὲ 40 δραχμὲς. Τὸ κοσσοξύλο τὸ κατακενιάζουν μόνοι τοῦ οἱ γυρφοί.
- 6) με τὸ χέρι ἐξεργάζονταν τὰ ρεβύδια, τὴ φακὴ, τὴ ρόβη καὶ τὸ βῆμο πὺν εἶχαν ἀφήσει μὲτ' ὄπλο.
- β. - Θερισμοὶ τῶν δημητριακῶν.
- 1). Ὁ θερισμὸς τῶν δημητριακῶν ἀρχίζει

- στή 20 Ιουνίου και γρήγορα εξαφανισμένα με το
 βράδυ (κρίσι) αυτών. Τα έμβια σε ύψος ανά-
 λογο με το ύψος των: συνήθως 10-15 πόντος από
 το έδαφος. Δεν τους ενδιαφέρει να κάψουν
 χαμηλότερα, αλλά να σχηματίσουν περισσότερα έγκυρα.
- 2). Τα σάκχατα πάλι έμειναν στο χωράφι μαζί
 με την ρίζαν μετά τον θάνατόν. Λέγονται "καλαμιά".
 - 3). Της χρυσίδας της βάθους μόνοι τους οι θρι-
 σσές στο έδαφος.
 - 4). Βάθους μαζί 8-10 χρυσίδας. Τα νεφάρια των
 σαχυνών των χρυσίδων διασπαρμένοντα.
 - 5). Οι 8-10 χρυσίδας κάνουν μια χρυσίδα. Αλλά
 των άφηνουν γυμνή.
 - 6). Οι θρισσοί.

-
- 1) Ξέρσαν (καί δρεπαν) άνδρες και γυναίκες.
 Ξέρσαν από τότε που δεν έρχονταν. Πολλοί
 έκαναν σανειά. Ξέρσαν δηλαδή πρώτα
 το δημητριακό εκείνο που είχαν φτιάξει, δόξα
 ήταν χαμηλότερα και μετά το άλλο. Όπου
 είχε πολλά σπαστά έβαζε ξέρσαν μέσα και
 2) το χυμένο. Πριν από το 1920 οι σπαστά έπαρ-
 ναν μερικά εκατοστά 3-4 εκ. Σήμερα παίρνουν
 15 κιλά σπαστά ή τριμμένη ανάλογα με το είδος
 που δρεπαν. Ο σπαστάς έπαρνε μαζί τον κόκο
 το δρεπαν. Ο νοικοκύρης ήταν υποχρεωμένος
 να προσφέρει κολατό (πρόχειρο) μεσημερία
 να και δείπνο.
 3) Οι γυναίκες έβαζαν (καί βόζαν) στα χέρια

της γάντια μέχρι και άρματα. Τά δάυτα
έρχονταν έσω. Εάν μόνον δέν έδεναν μόνον
μόνι να μόνι μόνι μόνι.

4) Ποτέ δέν άρχιζαν ήμερα τριτη. Εάν τήν δευ-
τέρα ήτο έρση και το σιγάρι είχε φέει, έσο-
βαν τήν άχιστον ένα δένάτε και συνέχισαν
τήν τριτη.

5) Δέν έτραγουδούσαν σχετικα με το θείωμα
τρίτη. Το μόνο που άκουαλίζον από τήν
έρση ήτο το δένάτε. "Γεννηται τήν γενή-
ματα και θήραμε τήν δένάτε."

6) α) τήν τελευταία ήμερα τήν θείωματος άφηνον
παλαιότερα ι.ε.μ. ήφηνον έθέρωτο, τήν γενή-
ματα να φάνε και παλαια και θείω και μόνι.

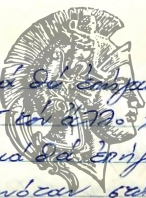
β). Ο καλύτερος θερμαντής ήλπιζε ὅτι καὶ δῖπλοι
ἀπὸ αὐτῶν ἐπιδίωκαν ὅτι οἱ ἄλλοι θέρμαντες.

Αὐτοὶ ἐλέβταν ὁρμητικῶς καὶ δὲν ἄλλαγε πλά-
τι (σευρά) μὴ νὰ μὴν τὸν ποταμὸν ἢ μετὰ τὸν.
Σήμερα δὲν κοὐ ἐξετάζονταί.

γ). Στὴ 2 Ἰουλίου, κτὴν ἑρπὴ κτὴ Ἰωνάστα
κτὴ καυοδεματόσας, δὲν ἐδέρξαν, μὴ νὰ μὴ
κατὴ ἢ θυμωτικῶς.

δ). Ὃταν ἐτελεσθῇ τὸ θέρμα ἔπαυσε τὰ
δρεπάνια ὁ μεγαλύτερος θερμαντής, τὰ ἐκρατῶ-
σε μὲ τὸ δεξιὸν τὸν χεῖρ ἀπὸ τὰ χεῖνια
καὶ κυττάζονταί πρὸς τὰ Ἰωνάστα τὰ ἐπειτ-
σε πῶς τὸν καὶ ἐδέξατο κτὴν ἀρχὴ τῶν
θερμαντῶν. Ἐδὼν κοὐ δρεπάνι εἰς θερμαντῶν

ἔκλυετο ἀνατολὴ δὲ ἔμπροσθεν Ἀθῶνα
 καὶ δὴ δὲ ἦσαν θυεῖ τὸν ἄλλο χρόνον.

ἔδν ἐκλύετο συστὰ δὲ ἐπὶ ἦσαν ὅσιν Πά-
 τρα. ἔδν ἐκαργυνόταν ὅσιν ἦ δὲ ἐπὶ-
 δανε. ἔδν τέλει καὶ σόντια τὸν ἐκλύετο
 κατὰ τὸ θέρια καὶ τὰ ἐπὶ τὰς δὲ ἦσαν,
 δ, κατόχος καὶ σπενανιῶ, ἐπὶ καὶ τὸ ἐπὶ τὸν
 ε. γ) ἦ κατὰ τὸ θέρια καὶ σπενανιῶ δὲ
 θέρια δὲ ἐκλύετο καὶ δὲ ἐπὶ τὸν
 κατὰ καὶ τὸν ἄλλο ἡμέρα.

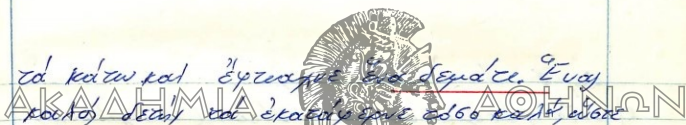
δ. γ) ἔδν ἔκλυετο ἦσαν ἔμπροσθεν ἦ
 καὶ ἐπὶ τὸν κατὰ τὸν σπενανιῶ (σπενανιῶ, δὲ
 νῶν καὶ τὸν κ. γ. η.) ἐπὶ τὸν κατὰ τὸν
 καὶ τὸν σπενανιῶ καὶ τὸν ἐπὶ τὸν κατὰ τὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

οι σπρωκή, μετὰ τὴν πρώτην καὶ μεσοκά-
ματα. Αὐτὰ εἰσάγονται "δέλασι" καὶ με-
ταὶ ἀκόμη σήματα.

δ. Τὸ δέξιμον (δεξιόσφιον) καὶ ὁ τα-
χὺν.

- 1) Τὸ δεξιόσφιον ἐκινῶται ἀμέσως μετὰ τὸ
πῆμα, ἀπὸ τοῦ δεξιῦ, μετὰ τὴν καὶ σπρωκτικῶν
οἱ χειροβογιῶν.
- 2) Ὁ δεξιὸς ἔβαλε δύο χειροβογιῶν σπρωκ-
τικὰ μετὰ τὰ σπρωκτικὰ πῆμα καὶ ἐπὶ αὐτῶν. Οἱ δύο
χειροβογιῶν ἔπαιον μὴ ἀρμαλίδ. Διότι ἔβα-
λε ἄλλην ἀρμαλίδ. Ἐπὶ αὐτῇ καὶ
τέσσαρες ἀρμαλίδ ἔβαλε ἄλλες τέσσαρες,
καὶ ὁποῦν καὶ σπρωκτικὰ ἐπὶ αὐτῶν πῆμα.

τὰ κάτω καὶ ἔφτιαχνε ἓνα δέματ'ε. Ἐναι
 καὶ δέμας τὰ ἐκατόν ἔφτιαχνε ἑδσο καλὰ, ὥστε
 δὲ ἔφαινόταν ὅτε ἓνα σάχιν. Τὰ δέμα-
 τι τὸ ἔδενε μὲ σπάρτα, τὰ δινῶτα τὰ ἔφτι-
 θε καὶ τὰ ἔφτιαχνε σὺν σχονί (δεματινὰ).
 Σήμερα τὰ δένουν μὲ σύρμα. Κατὰ τὸ δέ-
 σιμο δὲν ἔχρησιμοποιοῦσε (ὅτε χρησιμοποιεῖ)

- 3) ἔργαλειο. Τὰ δέματα τὰ συρμένονταν
 σὲ ἓνα μέρος ἐν σφισμένον χυραφῶ καὶ
 τὰ ἔβαλε ἀνά 4 (2 κάτω καὶ δύο ἑπάνω).
 Τέσσερα δέματα ἦσαν ἓνα φόρτεμα.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμνήθων.

- 1) Ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας ἔρχετο ἀπὸ πα-
 λαιά χρόνια. Ἀπὸ τότε ἀκριβῶς δὲ ἡμερᾶς

σανε να εξαπλωθουν εν.

- α). Το φυτόμα αὐτῶν ἐμβόταν (καὶ μύεται)
 τὴν ἡνιοσί, καὶ ἀπὸ τῶν ἐμβόταν τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ
 τοῦ θύλοιομο τῶν πατάνας ἐμβόταν (ἡ μύεται)
 μέ' ἐνδορε. Ἐνταῦθα ποσοτά τὴν ἐθραγε καὶ
 ἄλλας ἐμφανέ κορεά καὶ τὴν ἐμδγέε.

β). Συμμομιση τοῦ σανου.

- γ). Τὸν γεμῦνα τὰ γῶα καὶ ἐταίγαν
 σανό ἢ τριφύλλι, θρύμν καὶ θῦνο).
 Τὸ φθύνουρο ἐθρῶσαν τὸν σανό (θρύμν
 καὶ θῦνο). Τὸ σπαρτὶ ἐμβόταν θῶν καὶ
 μέ' τὸ σιτάρι, ἀλλὰ τὰ χυράγια δὲ καὶ
 ἄρῃαν μαδόλον ἀπὸ δὴ αὐτό.

Εἰκὼν 22. Τσουγκράνα

ἄφηναν νὰ κινῇ πάλι καὶ κινῇ ἐξέχθον μὲ
τὰ δ. ἀφόνια. Τὸ ἐξέχθον καθάρισμα τὰ καρ-
πῶν ἐμύδα μὲ τὸ Ἀλχισομα.

Τὸ τριγύλι τὸ ἀκαλλιστοῦσαν σὲ χωρ-
φια ποτιστοῦν. Τὸ γδινόμωρ ἔκαναν 2-3
ὀργήματα σὲ διάστημα 8-10 ἡμερῶν εἰς ἓνα ἀπὸ
τὸ ἄλλο. Κατόπιν ἔσπαζον εἰς σβώλια μὲ τὰ
ξινάρια καὶ ἔχυρναν τὸ χωρφί σὲ σπορίστ.
Ἐσπέρουν τὸ τριγύλι καὶ ἀναυδεύουν εἰς γῆ-
μα μέτρη τσουγκράνα μὲ νὰ γινῇ. Ἡ τσουγκρά-
να ἦταν κατασκευασμένη μὲ ξύλο ἀπὸ πορ-
νέρι. Ἀπὸ τὸ 1930 χρυσιγοποιοῦν εἰσέρχεται
τσουγκράνα. (Εἰκὼν 22)

(Ἡ σελὴ περιγράφει ἀντικείμενα ἐπὶ καλλιτ.

μετα τον θάνατόν του, τον επελάσαν, κατά
 τον ίδιον τρόπον γένεσθαι ταύτην, μετὰ
 πού η' Ξυτασι, ταύτην, ἔχει περιγραφῆς κατὰ).

- 2). Ὁ θάνατος ἐξελγέτο, κατὰ τὰ μέσα τοῦ καί-
 νου, μέ' εὐρεσίαν. Ἀπὸ τοῦ 1930 τὸν ἐξελγόν
 μέ' κόσσα.

Τὸ τοιοῦτον τὸ ἐξελγόν, γὰ' πρώτη φορὰ
 καὶ Ἀπρίλιος καὶ μετὰ καὶ εἰς μῆνα. Συνολικὰ
 τὸ ἐξελγόν 5 φορὰς καὶ εἰς χρόνον. Ἐξελγόν
 5 κοφῆς ὅλην χεῖρα. Παλαιότερα τὸ ἐξελγόν
 ἐμνόνταν μέ' εὐρεσίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ 1930 γένεσθαι
 μέ' κόσσα.

- 3). Ὅταν ἐξελγόν τὸ θάνατος τοῦ ἄνθρωπου μερικῆς
 ἡμέρας σὺν γυμναστικῇ καὶ ἐξαγωγή κατὰ, μετὰ τὸ μετ'

κασόνι χρησιμοποιούμενον διά
τὸ δέσιμο σανῶν τριφυλλικοῦ κ.λ.π.

Εἰκὼν 26. Κασόνι.

πιάσιν (σανίσιον). Ἐκείναι ἐξοφανόταν κατὰ τὸν
ἐμάχοντα δὲ σανὶς μὲ τὸ διατεταγμένον καὶ ἐξοφαν
δευτέρω μὲ σπασμένη ἢ σέρμα. Ἀντὶ τῆς δουλειᾶς
ἐγινόταν καὶ πρῶτ', ποὺ ἦσαν λογαριασμοὶ καὶ δὲν
ἐφεινόταν. Ἡ μεταφορὰ στὴν ἀποθήκην ἐγινόταν
μὲ τὰ γῶνα.

Ἐκείναι 1930 τὸ δέσιμο γίνεται μὲ τὸ κασόνι.
Ἀπὸ ἐκεῖ σπῆμα ὁδομητῶν παραλληλεπipedον καὶ
εἶναι ἄνοιγτό στὴν ὁδοὶ καὶ στὸ ἐπὶ πλάτος. Βά-
ζον δύο σέρματα κατὰ μῆκος, τὰ ἐπὶ δὲ δύναν
ἀπ' ἑξῆς ἀπὸ τῆς πλαγῆς καὶ δύο ἢ κρῖα κατὰ
πλάτος, συνολικῶς σπασμένα μὲ τὰ πρῶτα. Ρίχνον
καὶ σανὶ ἢ καὶ τριφυλλικὴ μέσσα καὶ ἕνα καὶ πα-
τα, καὶ νὰ πάρει πολλὴ καὶ νὰ γίνει σφιχτὴ

ἡ μπάλλα. ὅταν γερῖται πρὸς τὸ ἄνω, ἐκείνη πάλιν
 παύει τὸ σπῆναι, ἀπὸ ἐκείνου ἐκείνη τὰ σπῆματα καὶ
 τὰ δένει, σφίγγονται αὐτὰ πάλιν. Στὸ δέξιμο
 τῶν σπῆματων χρησιμοποιοῦν ἐκείνη τὴν ἀνάγκη.
 Ἔτσι δεμένο καὶ μεταφέρουν σὲν ἀποθήκη
 μὲ ἐλ γῶνα.

τὸ δέξιμο τοῦ τριφυλλίου ἐκινῶνται (καὶ γίνονται
 καὶ ὅπως καὶ τὸ σπῆναι).

Γ' ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ

α' 1) Τὰ δένδρεα μετὰ τὸ θέρηρον εὐμενέμενα
 ἐν τῷ χειρὶ. Ἀπὸ ἐκεῖ τὰ ἐφόρτευσαν σὲν
 γῶνα, (4 δένδρεα σὲν ἐκάθε γῶν), τὸ πρῶτ' ἡλῆσαν
 λυραγμένα καὶ σὲν ἐφόρτευσαν καὶ τὰ μετέφεραν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

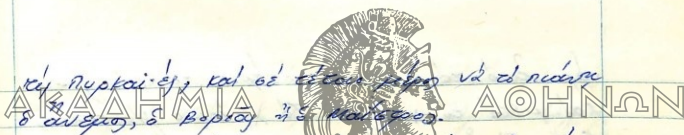

στο Αιόλεια

- 2) Ο χώρος τῶν Αἰολικῶν πρὶν τὰ ὅπλα καὶ λείψαν
Θερμωτόν. τὰ ὅπλα καὶ τὰ τοποθετούσαν ἐν ἑνῇ
 ἐκείνῃ τοῦ ἄλλο ἐξ ὅπου ἔλυντο μετ' αὐτὴν πο-
 σότητα τῶν σεματιῶν. Ἡ θυμωσία ἔχει σχῆμα
 πυραμίδος γὰρ ἐνταῦθα ἐν νερὶ καὶ βροχῇ.
- 3) Ἡ λείψαν τοῦ χώρου ἀνέκρινε ἀπὸ τοῦρκοκρατίας.
 τὸ Αἰολικόν ἐκινετο πάντοτε ἐν Αἰόλῃ, μόνον
 ἐν εἶχαν λίγη φασκὴ ἢ λίγη φασκὴ καὶ
 ἐκτομένησαν στὴν αἰολίαν, ὅσοι εἶχαν αἰολίαν. Πάντα
 οἱ μεγάλοι παραμυθὲς Αἰολίζονταν ἐν
 Αἰόλῃ.
- 4) τὰ Αἰολικά κατασκευάζονταν 500-600 μέτρα
 ἔξω ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, γὰρ ἐνταῦθα

Είκαν 24 Αλάνι 1. Στυγερός (ερασιμείος)

- κί, πυρκαϊές, και σε τίς μέρη να το πιάσει
 ο άνεμος, ο βορρῆς ή ο νοτιοανατολῆς.
- 6/. Τὰ ελάνια ἀνθῶναι εἰς τὰ μὲν οὐλομένηα
 καὶ τότε λέγονται ἀσπρινῶ. ῥῶναι, ἀνθῶναι
 εἰς περισσοτέρη οὐλομένηα καὶ λέγονται "ἀνα-
 μινῶ". Ἡ χρῆσις τῶν ἀσπρινῶν ἑλληνικῶν γίνε-
 ται κατὰ τὴν συνεννόησιν τῶν ἐνδιαφερόμε-
 νων καὶ ἀνάλογα μὲ τὴν εὐκαιρίαν ποὺ ἔχει
 ἡ καθεύουσα.
- 6/. Τὸ ελάνισμα ἀρχίζει σὲ 5-10 ἡμέρας καὶ τε-
 λειώνει σὲ 20 τῶν ἡμερῶν.
- 7/. Όλα τὰ ελάνια ἔσονται χυματῆνα. (Εἰκὼν 24)
- 8/. Πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστηνῶν καὶ ελάνια.
 Μὴ εἰσπράττει ἡμέρας τὸ καθαρίζον μὲ τὸ εὐ-

νάρι από τα διάφορα χορτάρια, το σκουπίζουν
 και μέσα το χρέβουν το χρέβο μίνεκα αλ
 έξω. Σ' ένα λεβέκι βάζουν χύμα (αργιλώδη)
 και θαλιδιά (κόμπο βοτάν), ρίχνουν και νερό
 και το ανακατεύουν να γίνει μολό. Μέσα
 στον μολό αυτό βουτούν με το σκούπισμα ή αχυ-
 ραφάνα και κάνουν επάλειψη του άλκιου.

- 9) Η προστοιμασία του άλκιου μίνεκα επί παρα-
 μονή του άλκιου, διακρίνεται ημέρα.
 10) Στη μέση του άλκιου είναι ο σταγερός, δη-
 λαδή ένα είδος που έχει χυδή 0,50 μ. και
 έχει ύψος 1,80-2 μ.

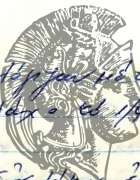
Το ριζικό των δερματιών στο έλατο μίνεκα
 πρωί-πρωί πριν βγει ο ήλιος. Ένα-ένα δερμά-

α τὰ ἴσον καὶ τὰ βάθους μεσοδρῶν μίαν
 εἰς στήθεσ. Ἐὰν τὰ ὁπίσθια εἴη λήγῃ τὰ βάθους
 ἀπὸ τῆς καὶ σκορπιστὰ πρὸ τοῦ κεφαλῆς εἰς τὸ
 ἄλκιον, καὶ τὰ ἔσχατα εἴη τὴν καταστροφὴν
 τῶν ἀλκίων ἀπὸ τῶν πόντων καὶ ἄλκιον.

- 11) Τὸ ἀλκίωμα γίνεσθαι μὲν τὰ ἄλκιον.
 ὡς τῶν οἱ βλάτοι πρὸς εἶχον πολλὰ ἄλκιον ἐπὶ
 τῶν πρὸ ἀλκίων. Εἶχαν ἕνα βασιλὸς ἐπὶ βαρ-
 μεῖα ἢ πρὸς εἶρεκε ἀλκίον καὶ ἔφερεν τὰ ἄλ-
 κία κατὰ τὸ ἀλκίωμα. ὁ νοικοκύριος μὲν τῶν οἰκο-
 γένειά του ἢ δανεικὸν πρόσθεν καὶ μὲν φέρ-
 ον τὰ εἰσὶν ἀπὸ τῶν ἀλκίων.

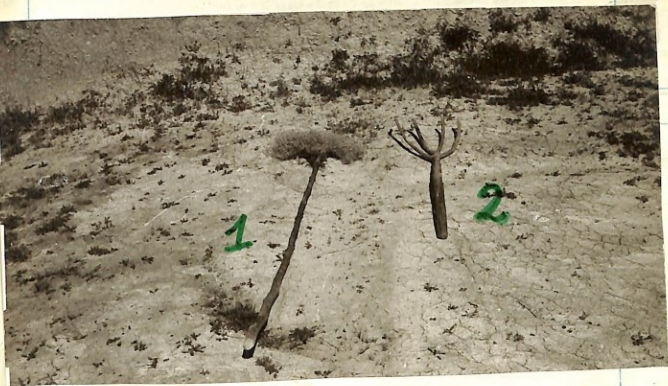
ὁ βλάτος ἔπαυσε μισθὸν δὲ εἰς καθεστῆ-
 ραι. πολλὰ φορὴν δὲ καὶ ἐμετροῦσαν τὰ δανει-
 α.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

για άλλες τες δραστηριότητες με το περ. ο βασιλ. Ξ-
παρνε και τόν βλάχον τόν 1/4 τόν διαμαρτυρῶν
αυτῶν.

Τό γένιο κιν. 2 δόλμ. έφινταν αλ. 55λ. Έπρ-
νόσε ο βασιλ. στο σαμπό κιν. αλμαρικό. Αλ-
κή ήταν ένα στήφο στρογγυλό. Από κιν. αλμαρικό
έδεναν ένα χοινί από τώ δούτο καθε 30 λόνταν
έπλεσαν με άλλο χοινί θαλασσί. Με παρόμοιο
χοινί έπλεσαν αλ. λαμαρική. Τό χοινί ήταν
κω βλάχον. Τό έφτιαχνε με προβατόμαλλο.
Έπαρνε 5 νήματα (λινικά) τώ έδενε από ένα
σταθερό σημείο και στην άκρη καθεμιά
έδενε μια πέτρα. Κάθε δυο ημέρες τώ έτορθε.
Τό σπρίγμο γινέταν πέντε φορές. Μετά τώ έπλενε.

Εἶκον 25 1. Δίσκος 2. Δικριδν

Περὶ τοῦ στολίου καὶ τοῦ ἀντικειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου
τὴν ὁποία ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν τὸ ὅλον, καὶ
πᾶν ἦταν ἐκτελεστοῦν ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου.

Τὸ ἀντικείμενον ἄρχισε τὸ ὅλον, ὅταν ὁ ἥλιος ἦταν
ἐν τῇ ἐκτελεστοῦν (ἐκτελεστοῦν 12 ὅλον), ὅταν ἐκ-
τελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν καὶ ὁ ἀντικείμενον καὶ
ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν, ὅταν ὁ ἥλιος
ἦταν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν, καὶ ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν
ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν.

12) Ἀντικείμενον ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν (ἐκτελεστοῦν).

13) Κατὰ τὴν ἐκτελεστοῦν τὸ ἀντικείμενον ὁ ἀντικείμενον με-
τὰ τὸ ἀντικείμενον ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν
ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν
ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν ἐκτελεστοῦν.

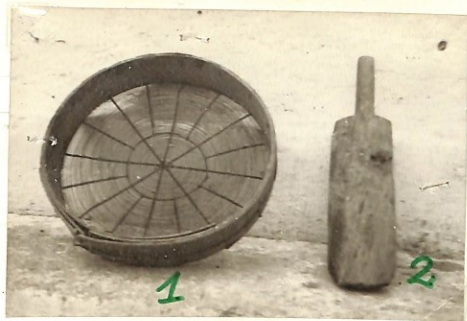
Εἰκὼν 26 Λούρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ήσαν μὲν τὰ θυρίδια τέτοια θυρίσματα ἕκαστον δύο
 γόφῃ μὲν τῷ θυρίδι καὶ μὲν μὲν τῷ καρποῦ
 καὶ τῷ γυθίῳ. Τὰ θυρίδια ἐκόντων φιλά μὲν νὰ
 διχυλίσαν εὐκόλῃ τὸ λεῖψμα καὶ νὰ τὰ ἐρῶντι τὰ
 γυθία.

- 14) Τὰ γυθία καὶ ἐκαστὸν ὃ βαρεῖον μὲν ἐπὶ Λούρα.
 Αὐτὴ ἦταν ἓνα εἶδος κητὸν ἱερὸν καὶ πόλιν
 ἦσαν μὲν τὸν ἀντιχώρα, γυριστὸν πρὸς πύλιν μέρει,
 ὅπου ἡ μαρμαίρα. Στὸ εἶδος αὐτὸ εἶδον καὶ
 Λούρα, συλαβὴ 3 πλεγμαῖνα Λούρα. Τὰ Λούρα
 ἦσαν ἀπὸ ὄρεα κατοικεῖν.
- 15) Ἀλάνιζαν ἓνα λεῖψμα καὶ ἡμέρα.
- 16) Τὰ εὐλασιόμενα σάββα ἐλέγονταν λεῖψμα.
- 17) Ἀλάνιζαν οἱ βαλμάδες. Τὰ ἔλτορα ἦσαν καὶ

Εἰκὼν 27 1. ἄρσος 2. κόπανος

ἔχοντες καὶ οἱ βασιλεῖς ἐπέβλαψαν τὸ πλοῦτον
ἀλυσία καὶ τὰ ἀλυσία

- 18) Τὰ σελήνια ποὺ εἶχαν ἐκτετασθῇ μετὰ σπόρο καὶ
ἐκονήσαν μετὰ τὸν κόπανο, ἐπὶ τῷ ἡσαν λίγα.
- 19) Τὸν κόπανο τὸν ἔχοντα μετὰ ἑξέως ἢ
πλάττανον. Τὸ μῆκος του ἦταν 0,70-0,80 μ. τὸ
πλάτος 0,10-0,12 μ. καὶ τὸ πάχος 0,06-0,07 μ. Ἀπὸ
πάνω ἦταν ἐπίπεδος καὶ ἀπὸ ἑξέως ὑψηλὴ. Ἀπὸ
τὸν ἔχοντα οὐ κατένευ φέρει του.
- 20) Τὸ κοπάνισμα ἐγινέτο ἐν τῷ ἀλυσίῳ, πρὶν ἀπὸ
τὸ ἀλυσίον καὶ ἄλλον σιταρίου. Ἐγινέτο καὶ ἐπὶ
αὐτῇ. Τὸν ἐχρησιμοποιοῦσαν μετὰ κοπάνισμα καὶ
σπόρον, καὶ καλαμπόκου, γαστρῆς, ριβιδίου, φρενί-
λου καὶ φαβολίου. Τὸ κοπάνισμα ἐγινέτο

από τα μέλη των διαφαιδίων. Τα διαφαιδία αυτά με-
 τάν παραμερη δέν τα ενομούσαν άλλα τα ατε-
 νίζουν.

- 21) Χάμω έστρωσαν ένα πανί. Έπει έπδωσαν έβαλαν
 μέσα τάρτα πλάτος 0,20 μ. και μήκος 2 μ.
 Έπδωσαν στην τάρτα έβαλαν τα σάβρα κομμένα
 λεία των καλαμιά. Όταν έκονδίσαν ένα έπδω-
 μα, έθωσαν λεία έπδωσαν στην τάρτα και έσυνέ-
 χισαν. Το κονδίσμα έπνέταν μόνο στο κα-
 τάρτα του καρπού από τα σάβρα. Στη συνέχεια
 έθωσαν και κονδίσμα ^{των σάβρων} σε μικρά τεμάχια και των
 σπείδωσαν τα έπλκνισαν με τον τεντέ.
- 22) Κατά το έπλκνισμα με τα ψάδια δέν έτραβαν δώ-
 σαν, αλλά έβγαλαν διάφορα τρανέ, όπως: όη-όη,

μα-μα-μα, ατα-ατα (μαμα θα λέγαμεν τον
 τα έσω τα ατα), έ-έ-έ και η κατα τα
 παιδια δέν είχαν τίποτα.

23. Αλευροσυνή μηχανή πήλα μα πρώτη φορά το
 1956. Από τότε κανένα δέν αλευρίζει με ψωα.
 Στο χωριό δέν έχει κανένα τέτοια μηχανή, αλλά
 έρχονται αυτές από άλλα μέρη.

Η μηχανή έχει ένα ανασατόριο, όσα βάρη
 τα δένει. Στην κορυφή είναι ένας έρμης που
 κόβει μέ τήν πέντα τα σόματα και άλλη τα
 ρίχνει μέσα στην μηχανή. Με ειδικά όργανα
 τα μηχανήματα που έχει μέσα η μηχανή κόβονται
 τα σόματα και ξεχωρίζει ο καρπός ο όποιος
 πέφτει κάτω από τη νοκίνη και βράζει

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἀπὸ τὸ σέρμα. Ἡ μηχανὴ ἔχει τρεῖς στόμακα:
 ἓνα γὰρ τὸ γαλὸ σέρει, ἓνα γὰρ τὸ μένει, καὶ
 ἓνα ἀπ' ὅπου θάβονται καὶ ψιφίδια. Ὁ διαχω-
 ρισμὸς αὐτῆς γίνεται μέσα σὲν μηχανῇ μὲ
 κὺ κοσκίνες. Μὲ τὴν συμπύκνωση ἄφρον πημάτων
 καὶ ἔλγυρα ἔλθει ἓνα σερῶμα καὶ πηγάζει ἔξω.
 Ὁ ἰδωκεὺς τῆς κῆς μηχανῆς παίρνει 10% τοῦ
 καρπῷ.

Ἡθίμα κατὰ καὶ ἀληθινὰ.

- 1) Ὁ νοικοκύρην εἶχε πάντα τε μεγάλ.
- 2) Ὁ λαὸς τῆς παραγωγῆς ἀπὸ τὸ ἀλῆτι τοῖς ἐνερ-
 γοῦσαν μεγάλ καὶ κροῖ καὶ αὐτῶς εἰχόσαν
 "καλὰ μαρκεῖα" (καλὴ σοδειά) ἢ "χίλια με-
 δία καὶ ὁ σπέρτος χάρια".

3) μέσα στη συνάντη έβαλαν 2-3 τεμάχια σκόρδα.
 να μην τον πιάσει το μάτι. Όταν συμπέφανε
 κ' έσκυψαν έβαλαν σ' αυτ'αυτ' και πάλι τ'α
 σκόρδα.

4) Τό θ'αυτοί με κ'αυτ' να ηρώσει κατ'ε'ς ε'λε-
 νισια φνατ'α με'ροκα.

Β'. ΛΙΧΝΙΣΜΑ. 4-8

1) Τ'α ε'λενισμένα σ'άρνα, έτοιμα με' το λ'ηνισμα,
 τ'α ε'λθαν λ'ε'νισμα. Ο νοικοκύρης έπαρακολούθησε
 κ' ε'λενισμα και όταν ήταν καμ' έ'νε'ς έντο-
 λή σ'αν' λαγκ'α να β'γ'α'ν τ'α ζ'ωα. Αρ'έ'βου
 ή'ε'χιε τ'α μ'ά'γμα. Ο νοικοκύρης με' τ'α ε'λενισμα
 έκανε ένα σ'αυτ'α από τ'α σ'α' A κα' από B.
 πο'ς N. και αρ'έ'βου ή'ε'χιε τ'α μ'ά'γμα τ'α λ'ε'νι-

Εἰκὼν 28 καρπολόγ

ματο. γύρω ἀπὸ τὸ σαγυρὸ σὲ σχῆμα "λαμνί"
 (βαλκωνί). Τὸ περισσὸν τοῦ σώματος ἐκτρέφεται
 πρὸς τὸ σαγυρὸ, ἀπὸ δεξιά ἀπὸ τὸ ἄριστερον.
 Στὸ σαγυρὸ ἐκτρέφονται καὶ οἱ ἄλλοι ἐκτρέφοντες,
 καὶ τὸ πρῶτον μακρύνεται. Τὸ διυρὶνι καὶ ἔρτα-
 χυναν μὲ ἀλάρε μαντρίαν ἢ κοντσονιάν. Εἶχε
 3-4 δόντια, τὰ δεξιὰ καὶ ἄριστα λίγα καὶ
 καὶ ἐνδύον καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον. Τὸ
 διυρὶνι τὸ ἔρταχυνε ὁ καθ' ἑαυτὸν μόνος καν.
 Καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐκτρέφονται
 καὶ τὸ καρπολόγ καὶ τὸ γυνόρ. Τὸ καρπολόγ
 (Εἰκὼν 28) ἦταν εὐλαίνο καὶ εἶχε 4 δόντια.
 Τὸ ἔρταχυναν ἐκτρέφον ἀπὸ τὴν Αἰωνό-Ακαρ-
 ναντιὰ καὶ οἱ μαντρίαι τὰ ἄριστα καὶ τὰ

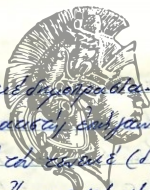
Εἰκὼν 29 φτυάρι.

μεταλλοῦ τοῦ χειρὸς. Τὸ εἶδος ἦταν ἀπὸ βρά-
 χυονοῦ καὶ ἔφθινεν ἐν σκληρῇ γῇ καὶ
 λεικῇ ἢ ὀκρῇ. Τὸ φτυάρι εἶχε ὑπερχυρὸν σπᾶ
 κλακκιννοχάραι, καὶ ὁποῖα εἶχε 3 ἄρ. ἀπὸ τῆς Βελι-
 κῆς. Τὸ ἄρ. ἦταν μὲν 30 ἄρ. ἢ μὲν 50 ὀκρῶν
 κρῶν. Τὸ ἴδιον φτυάρι ἐκρησιμοποιεῖτο καὶ μὲν
 ἐν φορτισμοῖς. (φτυάρι εἰκὼν 29).

- 2) Τὸ λίχνισμα ἐκτελεῖται μὲν ἐν διμερῶν καὶ ἐν
 καρπολόῳ. ὅταν γίνεσθαι νῦν τελευτῇ ὅτε τὸ λίχνι-
 μα ἐλίσχεται μὲν τὸ φτυάρι, γὰρ εἶχε περισσεύ-
 ον καρπὸν καὶ λίγα ἄχρη καὶ δὲν ἐπιδόσαν
 μὲν τὰ ἄλλα ἔργα.
- 3) Ἐλίσχεται καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἰδίως ἡ
 χυιστὴ μὲν πληρωμένη δὲν ἔβαζαν.

- 4) Τα σταχυα που παραμένουν άσπιστα λένε-
ται χοντρούδες. Ο καρπός συμπύκνωση από αχ. χον-
τρούδες με το στομάχι με τον κόπανο ή με
ελατήριο με ένα άλλο, όταν είναι πολύ χοντρούδες.
- 5) Για να ελαττώσει τη χοντρούδα βάζουν ένα άλο-
γο στο ξιλάκι, το οποίο είναι άνω του στήθους με
το καινοτόμο και γρήγορο γρήγορο. Αλλά
το δεύτερο ελατήριο γίνεται με το στήθος.
- 6) Κατά το γρήγορο και όταν έλγουν το 70%
και δεικνύει με μινάκια με το δίσκο βγαίνει
τη χοντρούδα από τον κόπανο. (δίσκο είναι 25/1).
Το δίσκο ήταν άχρηστες, τη στιγμή βγαίνει
κάτω από το έργο να τρέξουν και μετά της έδωσαν
σε ένα μικρό δίσκο (1,70 μ περίπου) το οποίο.

- στο ένα μέρος είχε διχάσει.
- 7) Όταν ελθόντων το μισό λευκά, έστρωσαν ένα πανί, γρά και πέφτη έπάνω ο καρπός. Άφ' ου ελθόντων οί το λευκά και έκαθάρισε καλά ο καρπός, τόν έμειναν σωρό μέ το γυνάρι. Ο νοικοκύρης έχάραξε ένα σωρό έπάνω σε σωρό μέ το γυνάρι από Α. ηρώ Α και από Β. ηρώ Ν. και μετά έκανε το γυνάρι μέσα σε σωρό. μερικοί έπαύσαντο πότε ήσαν το σιτάρι από το γυνάρι και έκριναν μέσα, το έποταν έμετρούσαν σε χερσάκια, αλλά έπνευτον πολύ έσω.
- 8) Άλλα έδιμα δέν είχαν προτού μετατρέψουν τον καρπό στην αποθήκη.
- 9) Οι άφελές και έδιναν σε τρίτη ήσαν: 1) η δυνάμι και έδινετο έμφ το κράτος. Το δινάμι και δυνάτις

το Έθνος με κάποιον με δημοκρατία. Απλά εξαπλώνεται από
 από το 1920. Ο δημοκρατικός έμφυτος στο έθνος, έμεινε
 σαν το έθνος με το έθνος (δυστυχώς χαμηλότερα
 12 έθνη) και έθνος με 1/10. Άλλοτε με έμφυτο
 με το έθνος (έθνος) και έθνος ο δημοκρατικός
 με 1/10.

21. Ἄλλα ἔχον νόμους ἑαυτῶν οἱ ἄνθρωποι

α) Το παραθεώρημα. 15 διαιρέτες δέκοι είχαν ένα γινόμενο και 30 δέκοι είχαν δύο. Το ερώτημα πόσοι από αυτούς είχαν και δύο διαιρέτες.

β) Το Αεροπλανοστάσιο. 4 βυθιστές δέοι είχαν ένα ποσό και 7,5 δέοι είχαν 6 δέοι.

g) Klammerans: 1/2 3rd joint edge syndes.

Τὰ συμπεριλαμβανόμενα ἐν τῇ ἐκδόσει, ὡς καὶ ἐν τῇ
κατασκευῇ, χυμωμένας 22 βιβλίων καὶ ἐν τῇ ἐκδόσει

Είκοτ' 30^ο έργατον

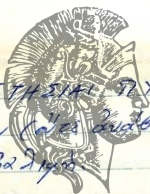
3) Σοκοίλι, δοχεῖον θύει τὸ κατόπιν χρησιμεύοντι δι' ἀνάδου.
 3) Σοκοίλι, δοχεῖον θύει τὸ κατόπιν χρησιμεύοντι δι' ἀνάδου.
 τὰ δοχεῖα ἦσαν δοχεῖα κατασκευασμένα με' σανίδες,
 σχήματος ὀρθογωνίου παραλληλοπipedου. Τὰ ἄχυρα μέσα
 φέρονταν με' τὰ ἔργατα (εἰκὼν 30^ο) καὶ ἀποδυνάμυν-
 ούνταν σὺν ἄχυρῳ.

4) Τὸν σπόρο καὶ ἔβραζαν κατὰ τὸ λίχνισμα ἀπὸ τοῦ
 τοῦ σιτάρε, καὶ ἔκαθάρριζε πρῶτα-πρῶτα, γιατί αὐτοὶ
 ἦσαν περισσότερο φωμομένοι.

καὶ 6-7 χρόνια ἐκκαθαροσπορίζαν, δηλαδὴ εἰδ-
 λεγὰν καὶ καλλίτερα σιτάκια ἀπὸ τοῦ χυρότε, καὶ
 εἰσέταζαν ξεχωριστὰ καὶ τὰ ἔσπερναν ξεχωριστὰ
 καὶ τὰ σφάλον ἀπ' αὐτὰ καὶ σπορο, καὶ τὰ ἔσπερ-
 ναν καὶ ἄλλο χρόνο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

α. 1) Δέν αναβαιν (ά'ος αναβαιν) γατίς κα' έδω-
μόν σ'α βαλινά

Η βωλογομή αυτή έχενετο εφ βαλινά καί
βαλινήτα.

Πληροφορηται γεωργος.

1) Γεώργιος Π. Πολύδωρος

104 έτων (έ'ος γεννήσεω 12-12-1869)

Χράρκατος - γεννηδέω εφ βαλινά.

2) Ανδρέας Κοκοκή

75 έτων

αφάρκατος - γεννηδέω εφ βαλινά.

- 3) Πρῆστος Α. Γκανῶν - 70 ἐτῶν.
Γ' Δημοτικῶν - γεννηθεὶς ἐν Βαλτικῇ.
- 4) Πολυξένη Ν. Κοκοτῇ - 72 ἐτῶν
Ἀγροφύτου - γεννηθεῖσα ἐν Βαλτικῇ.
- 5) Νικόλαος Μ. Κοκοτῇ - 70 ἐτῶν
Α' Δημοτικῶν - γεννηθεὶς ἐν Βαλτικῇ.
- 6) Λάμπρος Λαμπρόπουλος 69 ἐτῶν
Γ' Σχολαρχεῖον - γεννηθεὶς ἐν Βαλτικῇ.
- 7) Θεόδωρος Ρωμανός 79 ἐτῶν.
Ἀγροφύτου - γεννηθεὶς ἐν Βαλτικῇ.
- 8) Δημήτριος Α. Οἰκονομόπουλος 64 ἐτῶν
Β' Ἑλληνικῶν - γεννηθεὶς ἐν Βαλτικῇ.
- 9) Βασίλειος Κ. Οἰκονομόπουλος - 63 ἐτῶν.
Β' Ἑλληνικῶν - γεννηθεὶς ἐν Βαλτικῇ.

Ἰωάννης Κων. Γιαννακόπουλος.
Διδάσκαλος.

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ
τῆς 10^{ης} Δεκεμβρίου 1969 με-
χρι τῆς 15^{ης} Ὀκτωβρίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ